

Bananin olupek za levo sredino

DUŠAN UDOVIČ

Pričakujem, da bo po razpravi, ki je za danes napovedana v tržaškem občinskem svetu, Iztok Furlanič še vedno predsednik občinskega sveta in bo to tudi ostal do izteka mandata. Zahteva po njegovi odstavitvi, ki jo je podpisalo petnajst svetnikov (nekaj več kot tretjina) je namreč navadno »gnilo jajce«, ki ga je levo-sredinski upravi podtaknila desnica. Gre za izrazito politično potezo, levi sredini nastavljen past, bananin olupek, v upanju, da bo nanj stopila in nastradala.

Iz formalnega vidika je takšna nezaupnica nesprejemljiva in brezpredmetna, zato bi bilo najbolje, če bi v skladu s pravili (o tem pišemo danes na straneh tržaške kronike) občinska tajnica razglasila, da razprava o tem sploh ne sodi na dnevni red. S tem bi nam prihranila kilometrsko besedičenje, za katerega skoraj vnaprej lahko napovemo, po kakšnem scenariju bo potekalo, saj smo mu v tržaškem občinskem svetu pred leti morali slediti nič kolikokrat. Vemo tudi, kako se je vsakokrat končalo, namreč tako, da je vsak ostal pri svojem.

Od takih in tako zastavljenih razprav v tržaškem občinskem svetu mesto ni nikoli imelo in nima niti danes absolutno nobene koristi. Kvečjemu se lahko pokvari vzdušje dialoga in sožitja. Realni in žgoči problemi, kot so gospodarski razvoj, pristanišče, zaposlovanje, mladi in vrsta drugih, pa so tako potisnjeni na stranski tir. Kakor da je za našo prihodnost ključnega pomena to, kar se je dogajalo v Trstu ob koncu druge svetovne vojne.

DEŽELA - Preustroj občin in njihovih pristojnosti

V reformi uprav jamstva za dvojezične občine

Odobritev deželnega zakona so preložili za teden dni

ZGODOVINSKI DOSEŽEK VESOLJSKE ZNANOSTI

Sonda na kometu

PARIZ - Laboratorij Philae, ki se je včeraj dopoldne ločil od sonde Rosetta, je včeraj popoldne uspešno pristal na kometu 67P/Čurjumov-Gerasimenko, poročajo tuje tiskovne agencije. Gre za prvi pristaneček na kometu v zgodovini človeštva in zgodovinski dosežek Evropske vesoljske agencije (ESA). Mnogi strokovnjaki včerajšnji zgodovinski podvig primerjajo s pristankom na Luni.

Na 11. strani

TRST - Deželni svet je za teden dni preložil obravnavo zakonskega osnutka o preustroju lokalne uprave. Odbornik Panontin je v svojem prvotnem predlogu popolnoma prezrl slovensko manjšino, zaščitni zakon in 32 občin iz njegovega seznama, v deželnih komisijah pa je prišla do izraza večja pozornost do Slovencev. Zaslugo za to nosita slovenska deželna svetnika Gabrovčan in Ukmar.

Deželna komisija je sprejela Gabrovčanov popravek (vložil ga je in zagovarjal v dogovoru z Ukmarjem), ki izrecno omenja območje 32 dvojezičnih občin. Pri načrtovanju občinskih združenj bo lahko Dežela odstopila od dveh osnovnih kriterijev, se pravi omejitve kontinuitete in visokih meril glede števila prebivalstva. Panontin je na Ukmarjev predlog v zvezi z javno rabo slovenščine osvojil dopolnilo, ki nastajajoča združenja občin obvezuje, da prevzamejo vse obveze iz državnega in deželnega zaščitnega zakona.

Na 2. strani

TRST - Pedofilija Nedopustna stališča in huda tišina

TRST - »Sporočilo, ki izhaja v teh dneh, je zelo hudo: drage žrtve, bodite tiho, drugače bo gonja. To je nedopustno na vseh nivojih,« opozarja Kristina Martelanc, socialna svetovalka pri tržaški škofiji Kariatas. Vernike, duhovnike in vse tržaške Slovence vabi k stremu, saj reakcija na smrt Maksa Suarda vzbuja skrb. Marsikateri izjave so bile nespoštljive do žrtve, nekdo ji je celo namenil listek z žaljivim sporočilom.

Na 4. strani

BRUSELJ - Luksemburška davčna afeta Juncker zavrača očitke novinarjev

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije in dolgoletni luksemburški premier Jean-Claude Juncker je včeraj prvič po izbruhu luksemburške davčne afeze stopil pred javnost. Zavrnil je očitke in obljubil odločen boj proti izogibanju davkom. Sodeč po odzivih na evropski politični sceni je afera Junckerja ranila, vendar njegov položaj za zdaj ni ogrožen. Po udaril je, da »ni nobenega navzkrižja interesov« med njegovim sedanjem in prejšnjim položajem, ter napovedal odločen boj proti izogibanju davkom.

Na 11. strani

CGIL kritično o razpisih za dodelitev zakupov

Na 3. strani

Socialna bilanca podjetja Ater

Na 4. strani

Pesmi ob poti Janeza Povšeta

Na 10. strani

Usode prekomorcev odslej tudi v zborniku

Na 13. strani

Štandrež se bo združil v znamenju petja

Na 13. strani

VEČDNEVNO DEŽEVJE

Del Slovenije in FJK še v primežu vodne ujme

LJUBLJANA - Obilne padavine v Sloveniji že peti dan povzročajo številne nevšečnosti. Najhuje je v občini Ilirska Bistrica, kjer je voda dodobra zalila vasi Knežak, Koritnice in Bač (na posnetku M. Štemberger vas Topole). Narasli so tudi reka Reka ter ojezerjena območja v Loški dolini, na Cerkniškem jezeru in Planinskem polju. Arso je za četrtek in za prihodnji teden napovedal nove padavine.

V FJK je prizadetih 65 občin, največ težav pa je bilo v Furlaniji. Kot napovedujejo vremenslovci pa naj bi se položaj počasi umiril.

Na 2. strani

GORICA - Izpraznili nekdanji avtosalon

Afganistance in Pakistance znenada odpeljali v Milan

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

POSKRBITE
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

DEŽELA - Reforma lokalnih uprav

Jamstva za 32 dvojezičnih občin iz zaščitnega zakona

TRST - Deželni svet je za teden dni odložil obravnavo zakonskega osnutka o reformi lokalne uprave, ki ga je predložil odbornik Paolo Panontin. Odobritev zakona so odložili na sredo, 26. novembra, kar daje možnost za dodatno poglobitev zadeve in morda tudi za dodatno dogovarjanje med večino in opozicijo. Panontin je v svojem prvotnem predlogu (doživel je več sprememb) popolnoma prezrl slovensko manjšino, zaščitni zakon in 32 občin iz njegovega seznama, v deželnih komisijah pa je prišla do izraza večja pozornost do Slovencev, ki jo je izkazal tudi Panontin. Zaslugo za to nosita slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmar, ki sta - kljub precejšnjim razlikam v oceni tega zakona - uskladila stališča in korake v zvezi s Slovenci.

Deželna komisija je včeraj po-

Odbornik Paolo Panontin FOTODAMJ@N

poldne sprejela Gabrovčev popravek (vložil ga je in zagovarjal v dogovoru z Ukmarjem), ki izrecno omenja območje 32 dvojezičnih občin. Pri načrtovanju občinskih združenj bo

Igor Gabrovec FOTODAMJ@N

lahko Dežela odstopila od dveh osnovnih kriterijev, se pravi ozemeljske kontinuitete in visokih meril glede števila prebivalstva. To daje bistveno večji manevrski prostor za sklepanje

Stefano Ukmar FOTODAMJ@N

»Slovincem prijaznih« občinskih navez, meni zastopnik SSK. Vse pa bo seveda odvisno zlasti od odločitev posameznih občin, ki jih deželni odbor ne bo mogel prezreti.

Panontin je na Ukmarjev predlog osvojil dopolnilo, ki nastajajoča združenja občin (rodila naj bi se 1. januarja 2016) obvezuje, da prevzamejo vse obveze iz državnega in deželnega zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Popravek v sklopu državnega zakona izrecno omenja člene 8 (slovenščina v javni upravi), 9 (slovenščina v izvoljenih telesih), 10 (javni napisi in toponimi) ter 21 (zaščita družbenih, okoljevarstvenih in gospodarskih interesov Slovencev).

Se vedno ostaja odprto vprašanje upravne prihodnosti tržaškega območja. Deželna vlada in odbornik Panontin v naslednjih dneh pričakuje predlog županov Trsta, Milj, Devina-Nabrežine, Doline, Zgonika in Repentabra, ki o tem vprašanju še usklajujejo stališča. Kaže, da obstajajo možnosti za politični dogovor.

S.T.

SLOVENIJA, FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - Vreme še naprej povzroča težave

V Sloveniji najhuje v občini Ilirska Bistrica

Slovenski vremenoslovci pa napovedujejo nove padavine - V FJK zaprte ceste, prekinjen železniški poromet, vendar naj bi se razmere počasi umirile

LJUBLJANA/ILIRSKA BISTRICA - Obilne padavine v Sloveniji so včeraj že peti dan povzročale številne nevšečnosti. Najhuje je v občini Ilirska Bistrica, kjer je voda dobila zalila vasi Knežak, Koritnice in Bač. Hiše, ki so bile še v torku na suhem, je včeraj dopoldne zaradi obilnih nočnih padavin znova zalila voda, ki je bila ponekod visoka več kot 60 centimetrov. V Knežaku in Baču je bil zjutraj zaradi nevarnosti poplav sprožena tudi sirena, ki opozarja na neposredno nevarnost poplav.

V noči na sredo in včeraj zjutraj je ponovno začela poplavljanje tudi reka Reka, ki je dopoldne merila 6,2 metra v globino in je bila le za 20 centimetrov nižja kot pred tremi dnevi. Popoldne pa je reka začela počasi upadati. Je pa hiše v vasi Jasen začel ogrožati plaz.

Stanje se je glede na prejšnje dni nekoliko umirilo v Loški dolini. Gladina vode je glede na januarske poplave, ki so bile največje v zadnjih 80 letih, višja za 68 centimetrov. Po najnovejših podatkih štaba civilne zaščite je poplavljenih 25 stanovanjskih objektov ter 25 gospodarskih objektov. Še naraščata tudi gladina Cerkljanskega jezera in poplavljen območje na Planinskem polju.

Težave zaradi poplav bi se lahko danes in v začetku prihodnjega tedna še povečale, saj je Agencija RS za okolje (Arso) že napovedala nove padavine. Meteorolog Brane Gregorčič je pojasnil, da je vremensko dogajanje na območju Slovenije v

zadnjem tednu pod vplivom obsežnega ciklonskega območja nad zahodnim delom srednjega Sredozemlja. Meteorologi za danes pričakujejo ponovno približevanje ciklona, kar bo prineslo dodatno okrepitev padavin.

Dež naj bi sicer danes trkom dneva ponehal, najprej na Primorskem, do večera pa povsod po državi. Po približno 48-urni prekinitvi padavin, naj bi v soboto zvečer Slovenijo zajela nova vremenska motnja in sledilo bo nekajdnevno obdobje dežja, je napovedal Gregorčič.

Po besedah hidrologa Janeza Polajnarija se težave na ozezerjenih površinah kraških polj stopnjujejo. Aktivirali so se številni pobočni kraški izviri, hidrološke razmere pa se bodo na podlagi padavin, predvidenih v prihodnjem tednu, slabšale zlasti na ozezerjenih površinah na kraških poljih notranjskega krasa. Ker se kraška voda steka po porečju Ljubljane proti Ljubljanskemu barju, bo tudi ta reka ponovno poplavlila, zaradi večjih količin padavin v preteklih dneh in napovedanih močnejših nalivov v prihodnje Geološki zavod Slovenije opozarja na povečano verjetnost zemeljskih plazov.

V FJK se soočajo s posledicami

Veliko deževje, ki se je v zadnjih dneh zneslo predvsem nad Furlanijo, je povzro-

Reka Reka je poplavlila tudi vas Topolc pri Ilirski Bistrici

MARJANCA ŠTEMBERGER

čilo škodo kar v 65 občinah. Padlo je toliko dežja, kot ga ne pomnijo. Škoda je velika, voda je poplavlila velike površine, dodatne probleme pa so povzročili še številni zemeljski plazovi.

Posledice slabega vremena si je včeraj na terenu ogledala tudi predsednica FJK Debora Serracchiani skupaj s tehniko deželne Civilne zaščite. Serracchianijeva je povedala, da se je sistem civilne zaščite obnesel, kar je zmanjšalo obseg posledic, ki

bi bile lahko sicer glede na količino padavin katastrofalne. Seveda ni šlo brez zapore številnih cest, nekaj časa je bil prekinjen tudi železniški promet med Trstom in Benetkami, saj je zaradi poplavljanja Cormorja voda ogrozila varno vožnjo med Latisano in San Giorgiom. Zapora je trajala do 12.59, ko je promet spet normalno stekel.

Po napovedih vremenoslovcev naj bi se zadeve počasi umirile, kar naj bi prispevalo k čim hitrejši normalizaciji razmer.

Nocoj po RAI3 bis dokumentarec o padcu Berlinskega zidu

TRST - Na Deželni televizijski mreži RAI Tre Bis bo nocoj ob 20.50 na sporedu ponovitev posebne oddaje, posvečene 25. obletnici padca Berlinskega zidu.

V enournem dokumentarcu, ki ga je pripravila urednica Ines Škabar, bodo o pomenu omenjenega dogodka pripovedovali številni intervjuvanci in pričevalci tedanjega družbeno-političnega dogajanja, ki bodo obudili spomine na tisto zgodovinsko noč pred četrto stoletje in razmišljali o tem, kako se danes po petindvajsetih letih čutijo posledice padca zidu in odstranitve železne zaves. Govor bo tudi o sedanjem družbenem utripu v Berlinu, ki slovi po izredno bogati kulturni ponudbi, zaradi česar privablja iz leta v leto vedno več novih prebivalcev, v prvi vrsti mladih.

Oddajo bo drevi ob 22.30 predvajala tudi Tv Koper-Capodistria, v nedeljo, 16.11. ob 9.50 pa Deželno omrežje RAI v italijanskem jeziku.

Debora Serracchiani se je v centru CZ seznanila z razmerami na terenu

FJK

Narasli Tilment je včeraj zagrozil tudi Latisani

ANSA

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Odločitev na drevišnjem zasedanju

Občinski svet se nagiba k zavrnitvi nezaupnice predsedniku Furlaniču

Leva sredina bo o svojem zadržanju odločala danes popoldne - Shod SKP in SIK

Tržaški občinski svet se drevi nagiba k zavrnitvi nezaupnice predsedniku Iztoku Furlaniču. Demokratska stranka (večina njenih občinskih svetnikov odklanja nezaupnico) bo svoja stališča uskladila v sklopu koalicije, ki podpira župana Roberta Cosolinija. Stališče leve sredine bo vsekakor uradno znano danes popoldne, nezaupnica pa ima zelo malo ali nič možnosti za prodor. Dobiti mora namreč absolutno večino 21 glasov (svetnikov je 40 oziroma 41 s Cosolinijem), predlagatelj nezaupnice pa je 15.

Župan (danes se bo znova srečal s Furlaničem, s katerim je na fotografiji) je somišljenikom DS napovedal, da bo na drevišnji seji predstavil svoja stališča o tej » aferi«, enako naj bi storil tudi Furlanič. Na kar bo sledila razprava, ki se obeta dolga in polemična. Pričakovati je posege številnih vlagateljev nezaupnice, gotovo se bo oglašil tudi kdo iz večinske koalicije. Sledile bodo glasovalne izjave in glasovanje, tako da se bo vse skupaj najbrž zavleklo zelo pozno v noč.

Edina, ki lahko prepreči razpravo v mestni skupščini, je občinska tajnica Filomena Falabella. Za razliko od svojega predhodnika Santija Terranove v sporu med Sergiom Pacorjem in takratno opozicijo je Falabella ocenila, da nezaupnica Furlaniču ni v nasprotju z občinskim poslovnikom in statutom. Tajnica se je pri tem sklicevala na razsodbe nekaterih upravnih sodišč v Italiji, češ da je vsakršna nezaupnica predsedniku občinskega sveta legitimna. Falabella bi lahko medtem spremenila mnenje, tako da obstaja možnost (čeprav majhna), da razprave sploh ne bo.

Pokrajinska tajništva SKP in SIK medtem pozivata vse demokrate-antifašiste, da podpišejo peticijo v pod-

poro Furlaniču. To lahko storijo samo še danes na spletu, ali se zglasijo na pokrajinskem sedežu SKP v Ul. Tarabochia 3 (1.nadstropje) od 7. do 10.30 ter od 13. do 15. ure in v Ljudskem domu na Pončani med 9.30 in 12.uro. Podpise bodo pred začetkom občinske seje (ob 20. uri) izročili županu Cosoliniju. Obenem SKP in SIK od 18. ure dalje prirejata solidarnostni shod za Furlaniča pred občinsko palačo. Pristaši Liste Tsipras se bodo pred županstvom zbrali eno uro prej, torej ob 17. uri. Od protesta se je ogradila stranka SEL. Njeni občinski svetniki bodo volili proti nezaupnici Furlaniču, tako zastavljeni protest pa ocenjujejo kot politično kritiko na račun Cosolinija in leve sredine.

S.T.

OBČINA TRST - »Afera Furlanič«

Vse se je začelo s spominsko ploščo o »okupaciji« Trsta...

Tržaški občinski svet je 21. julija pozno ponoči odobril stališče gibanja *L'Altra Trieste*, ki obvezuje Občino k postavitvi table (ali poimenovanja ulice) po 12.6.1945, »koncu jugoslovanske okupacije, ki pomeni za Trst tudi konec vojne.« Iztok Furlanič je edini volil proti, vzdržali so se demokrate Tiziana Cimolino in Sebastiano Triuglio ter Daniela Gerin (SEL). 21. julij lahko smatramo kot začetek »afere«, ki bo doživela takšen ali drugačen epilog na drevišnji občinski seji.

Resolucija sprva ni doživela velike pozornosti (nanjo je, poleg Furlaniča, nekajkrat opozorilo le vodstvo

VZPI-ANPI), o njej se je znova pisalo in govorilo v povezavi s slovenščino v občinskem svetu. Desno sredino in nekatere vodilne v Demokratski stranki je zelo razburil Furlaničev intervju v *Piccolu* (16. oktober), v katerem predsednik občinskega sveta pravi, da so po njegovem Trst osvobodili jugoslovanski vojaki in partizani. Nič novega. Furlanič je vedno zagovarjal to stališče. Nekaj dni pred »usodnim« intervjujem v *Piccolu* še enkrat v našem dnevniku, ko je kritiziral odobritev resolucije o spominski plošči za datum 12.6.1945, ko je zadnji jugoslovanski vojak zapustil Trst.

Na Furlaniča, ki je svoja prepričanja o polpretekli zgodovini vseskozi dosledno zagovarjal, se je 17. oktobra vsul val kritik. Ne samo s strani desnice, kar je bilo pričakovano, temveč tudi s strani nekaterih krogov leve sredine in DS. Najbolj oster je bil senator Francesco Russo, ki je med prvimi glasno zahteval Furlaničevo odstavitev.

Od takrat do danes smo bili priča eni sami polemiki. Vprašanje slovenščine v občinskem svetu, ki je temeljnega pomena, je v vseh teh »zgodovinskih disputih« romalo v ozadje. Morda se bo o tem resneje govorilo od jutri dalje.

S.T.

SINDIKAT - Protest FP CGIL proti razpisom, ki predvidevajo najcenejšo ponudbo

Čistilke občinskih prostorov lahko zdrknejo pod prag revščine

»Dovolj z zakupi s popustom«, »36. člen: Delavec ima pravico do plačila sorazmerno s kakovostjo in količino svojega dela«. Taka gesla na panojih in transparentih je bilo videti včeraj dopoldne pred tržaškim županstvom, kjer je področni sindikat javnih uslužbencev FP CGIL priredil protestni shod proti razpisom za dodelitev zakupov za opravljanje nekaterih storitev na podlagi najcenejše ponudbe, pri čemer so tudi zahtevali izvajanje nadzora za zagotavljanje kakovosti storitev, ki jih občinska uprava daje v zakup zunanjim izvajalcem.

Razlog za protest je bil razpis za dodelitev zakupa za čiščenje občinskih uradov in vzgojno-izobraževalnih ustanov, kjer je Občina izbrala podjetje, ki je ponudilo kar 35-odstotno znižanje stroškov. To je izzvalo jezo občinskega osebja, ki se mu pri tem porajajo pomisleki v zvezi z vprašanjem kakovosti čiščenja prostorov, sindikat pa je zaskrbljen tudi nad usodo 78 delavk oz. čistilk, katerim utegnejo korenito skržiti oz. dejansko razpoloviti delovni urnik, ki bi namesto osmih trajal le štiri ure dnevno. Pri tem sindikat opozarja, da nekatere čistilke zasluži-

Pri FP CGIL so očitno prepričani, da najcenejša ponudba ni vedno najboljša

FOTODAMJ@N

jo komaj šeststo evrov mesečno, na podlagi polovičnega delovnega urnika pa bi zaslužile posledično komaj tristo evrov in s tem zdrknile pod prag revščine.

Ob robu demonstracije se je delegaci-

ja protestnikov srečala tudi s tržaškim županom Robertom Cosolinijem, ki se je obvezal, da bo pri podjetju, ki si je zagotovilo zakup del, skušal doseči, da bo ohranilo do sedanje pogoje dela.

BAZNI SINDIKATI - Napoved

Jutri splošna stavka proti ukrepom Renzijeve vlade

Tudi v Trstu je vrsta baznih sindikatov ter socialnih in dijaških združenj za jutri oklicala splošno stavko proti vladni politiki na področju dela in sociale. Stavki, ob priložnosti katere bo po mestnih ulicah potekala tudi povorka, ki bo ob 9. uri krenila z Goldonijevega trga (še prej, ob 8.30, bo na Trgu Stare mitnice delovala informativna točka), so se pridružili bazni sindikati COBAS, USIAIT in USB, dalje Koordinacija višješolskih dijakov, Združenje študentov Furlanije-Juljske krajine, Dom kulturne, Socialno zborovanje za stanovanje in Protikapitalistična levica.

Kot so pobudniki zapisali v sporočilu, je stavka usmerjena proti politikam »socialnega pokola«, ki jo vlada Matteo Renzi po njihovem mnenju vodi v kontinuiteti s prejšnjimi vladami. Pri tem gre, tako pobudniki, za »krut napad« na življenjske razmere oseb, saj gre po eni strani za neusmiljeno krčenje socialnih storitev, po drugi pa za povečanje prekernege dela preko t.i. ukrepa Jobs Act, dalje za napad na javno šolstvo, ki se ga želi dokončno spremeniti v podjetje. K temu je treba dodati še vladni stanovanjski načrt, ki naj bi onemogočal možnost pridobitve stalnega bivališča in priključkov za osebe, ki zasedejo stanovanje, da ne bi živeli na cesti, dalje podporo nepotrebnim velikim javnim delom, kot je hitra železnica, in razsipavanje denarja za nakup vojaške opreme. Vse te politike pa se uokvirjajo v evropske smernice, ki že leta pestijo nižje sloje, trdijo pobudniki, ki v nasprotju s temi politikami želijo voditi boj za pravico do stanovanja, dohodka ter kakovostnih in brezplačnih javnih socialnih storitev, v prvi vrsti zdravstva, dalje za resnično javno in laično šolo ter za pravico do stavke in sindikalnih svoboščin.

FURLANIČ

Odstavitev brez pravnega izhodišča

Zahtevo po odstavitvi (v italijanski »revoca«) Iztoka Furlaniča je podpisalo petnajst svetnikov, to se prav več kot tretjina članov občinskega sveta, ki jo določa poslovnik skupščine (člen številka 83). Besedilo nezaupnice se glasi: V luči izjav v tisku predsednika občinskega sveta in tudi upoštevajoč številne primere, ko se je predsednik, ki bi moral v svoji vlogi zastopati vso skupščino, ogradil od stališč, ki jih je zagovarjal na sejah, podpisniki na osnovi člena 83 poslovnika sveta zahtevajo preključitev predsednika.

Gre za zelo ohlapno in splošno besedilo, dosti bolj jasna in natančna je glede tega vprašanja vsebina člena 32 občinskega statuta. V tretjem odstavku tega člena piše: predsednik in podpredsednik občinskega sveta sta lahko odstavljena (v it. »revocati«) zaradi hudih kršitev in opustitev (v it. ommissioni).

Petnajst svetnikov opozicije v svojem stališču ne omenja kršitve pravilnikov ali statuta in tudi ne Furlaničevih domnevnih opustitev. Razlog za odstavitev so v medijih izrečena predsednikova stališča in neki zelo splošni in nedorečeni primeri, v katerih naj bi se Furlanič ogradil od stališč občinskega sveta. Ta stavek je tako nerodno zapisan, saj iz njega izhaja, da se je Furlanič ogradil od lastnih stališč v skupščini...

Če sodimo po tem, kar piše v statutu Občine Trst, je nezaupnica pravno gledano nična in torej kot taka sploh ne sodi v obravnavo občinskega sveta. Ko je občinskemu svetu v času županovanja Roberta Dipiaze predsedoval Sergio Pacor, je leva sredina iz opozicije predložila podobno nezaupnico predsedniku skupščine. Takratni občinski tajnik za razliko od sedanjega tajnice jo je označil za nesprejemljivo, občinski svetniki se zato s tem niso ukvarjali.

S.T.

DOLINA - Šolniki iz Dolenjske obiskali Večstopenjsko šolo Josipa Pangerca

Spoznali so našo stvarnost

V soboto, 25. oktobra, so šolniki z Osnovne šole Toneta Pavčka in iz vrtca Cepetavček iz Mirne Peči na Dolenjskem poblíž spoznali stvarnost tržaških in goriških kolegov ter v tem okviru izrazili željo, da si za vzorec ogledajo vrtec in osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Zanimali so jih delovanje, zakonska zasnova, didaktični in pedagoški oprijemi in še marsikaj, kar je povezano z delovanjem vrtcev in šol.

Avtobus je petdeset šolnikov na čelu z ravnateljem Danijelom Brezovarjem in podravnateljico Ireno Kozlevčar pripeljal do gledališča Franceta Prešerna, kjer so jih pričakali in pozdravili otroci, oblečeni v ljudske noše. V Sprejemnem centru Doline Glinščice so sledili uradni pozdravi: dobrodošlico je izrekla odbornica za šolstvo na dolinski občini Franca Žerjal, ki je podala zgodovinsko, narodnostno in gospodarsko sliko dolinskega območja. Ob posnetku, ki ga je predstavil Davide Stolfi, so lahko šolniki spoznali še naravoslovno plat rezervata Doline Glinščice. Sledil je pozdrav ravnateljice Fiorelle Benčič, ki je orisala delovanje petih otroških vrtcev, štirih osnovnih šol in nižje srednje šole, ki delujejo pod okriljem ravnateljstva Večstopenjske šole Josipa Pangerca na območju dolinske in miljske občine.

Gostje so si ogledali stalno razstavo slikarja Borisa Zuljana ter ekspozate iz ljudskega izročila, gledališče Franceta Prešerna, šahovski krožek, ki poteka ob sobotah v društvenih prostorih, pred gledališčem pa trto prija-

Gostje iz Dolenjske so obiskali tudi Sprejemni center Doline Glinščice v Boljuncu

teljstva, ki je zrasla iz cepiča mariborske najstarejše trte, ter kip Deklica s piščalko, ki izpričuje pobratenje med dolinsko in kočevsko občino.

Dve podskupini sta si nato v spremstvu Katje Čuk in Fiorelle Benčič ogledali prostore otroških vrtcev Kekec in Miškolin ter vrtca za otroke italijanske narodnosti, ki delujejo pod isto streho v Boljuncu, ter prostore Osnovne šole Frana Venturinja v Boljuncu, ki skupno s soplepjem v Borštu in ukinjeno osnovno šolo na Pesku tvorijo sklop celodnevne osnovne šole. Šolnike je zelo zanimalo de-

lovanje ustanov, iz poglobljenih analiz so izšle razlike, ki izhajajo iz različnih zakonskih zasnov, našle pa so se tudi skupne točke, saj se slovenski šolniki v Italiji sistematično izobražujejo v Sloveniji ali pa na posameznih ravnateljstvih (preko seminarjev, predavanj, ogledov in ekskurzij, didaktičnih knjig in revij, ki jih s pomočjo višje pedagoške svetovalke Andreje Duhovnik Antoni omogoča in nudi Zavod Republike Slovenije za šolstvo). Ob slovesu in izmenjavi priložnostnih knjižnih daril je sledila želja po nadaljnjem sodelovanju in izmenjavi obiskov.

Program in organizacijo ekskurzije je sestavila Katja Čuk, ki je kolege tudi spremljala. Poleg osrednjega ogleda šole in vrtcev so gostujoči šolniki želeli spoznati tudi polpreteklo zgodovino teh krajev. Ob izčrpnem in doživetem pripovedovanju bivše dolinske didaktične ravnateljice Majde Mihačič so se šolniki poklonili bazoviškemu junakom in žrtvam v Rižarni, ogledali so si tržaško središče, tiste dni svetovno prestolnico kave, Narodni dom in miramarski grad, na Goriškem pa Sredipolje in Romljan, kjer je profesor Dario Frandolič s svojo strokovnostjo poglobljeno podal zanimiv prerez prve svetovne vojne. Doživetje zase je bil obisk na Cerju, kjer razgled sega daleč naokrog in se obiskovalcu na dlani ponudi slika dogodkov, o katerih je komaj slišal, notranjost muzeja pa prikazuje dogajanja v prvi in drugi svetovni vojni. Pot je šolnike nato ob jesensko obarvanih vinogradih in tipičnih kraških vaseh vodila še v Tomaj, kjer se je spoznavanje Primorske zaključilo na Kosovelovi domačiji. Tam je kustosinja muzeja doživeto in zelo nazorno orisala kratko, a nadvse plodno življenjsko in pesniško pot Srečka Kosovela. Pester šolski dan, ki se je medtem prevesil že v noč, se je nato, kulinarčno obarvan, nadaljeval na turistični kmetiji v Tomaju, kjer je kuhar sestavil in ponudil prikaz tipičnih kraških jedi.

Za popolno doživetje kraško-primorske idile je tisti dan poskrbel še izredno močna burja, ki je s svojimi sunki spremljala goste do večera.

Katja Čuk

Kam vodijo zvezdne steze?

Nocoj se v Gregorčičevi dvorani obeta zvezdat večer, ki bo, tako upajo pri Slovenskem klubu, očaral poslušalce in v njih sprožil nešteto vprašanj. Nekaterim izmed njih se že dolgo posvečajo astronomi, ki spremljajo in raziskujejo svetlobo iz vesolja. Kako se je pogled na oddaljene zvezde in galaksije spremenil v zadnjem stoletju? Kakšno je vesolje, kot ga danes poznamo? Kateri so bili glavni mejniki raziskovanja in kaj nas čaka v prihodnosti? In nenazadnje kaj sploh počnejo danes astronomi? Na ta in podobna vprašanja bo skušala odgovoriti astrofizikarka Dunja Fabjan, asistentka z doktoratom na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani, v predavanju, ki nosi naslov »Kam nas vodijo zvezdne steze? Drobci o raziskovanju oddaljenega vesolja«. Pričetek ob 20. uri

Devinski sholar v Devinu

Na sedežu zborov v Devinu bo danes ob 20. uri predstavitev ponatisa prvega romana Alojza Rebule Devinski sholar, ki je izšel pri založbi ART. Predstavitev prireja Občina Devin-Nabrežina in založba ART ob gostoljubnosti zbora Fantje izpod Grmade, na njem bosta knjigo predstavili Tatjana Rojc in Alenka Rebula, večer pa bosta obogatili Petra Pahor in Mira Tavčar.

Dve razstavi v Trstu

V Muzeju Revoltella bodo danes ob 18. uri odprli razstavo del umetnika Enza Cogna iz 60. let prejšnjega stoletja z naslovom Antinomije, ki bo na ogled do 11. januarja 2015. Isti dan in ob isti uri pa bodo v občinski razstavnici dvorani na Velikem trgu odprli razstavo del slikarja Maria Girolominija - Gimija ob stoletnici njegovega rojstva z naslovom Trst v štiridesetih letih, ki bo na ogled do 3. decembra.

KULINARIKA - Natečaj Mady Fast

Zlato priznanje za gojenca Ad formanduma

Na zlato priznanje so pri Ad formandumu upravičeno ponosni

Na kuharskem natečaju Mady Fast, ki ga že šesto leto prireja tržaško združenje kuharjev, sodelujejo tudi dijaki tržaških gostinskih šol. Na letošnji izvedbi, ki je potekala prejšnji ponedeljek, sta se odlično izkazala dijaka gostinske šole Ad formandum Isabel Bacio in Filippo Persi, ki sta se uvrstila na prvo mesto. Po mnenju strokovne žirije je bil krožnik, ki sta ga pripravila za to priložnost, daleč najboljši. Mlada dijaka sta pod mentorstvom učitelja Matjaža Šinigoja predstavila recept za raviolo, polnjene s polento in sirom Tabor v piščančji omaki s kostanjem in bučo. Na natečaju so sodelovali tudi dijaki zavodov IAL in Villaggio del Fanciullo.

Po mnenju strokovne žirije, katere član je bila tudi Vesna Guštin, se tako kvaliteta kot predstavitev krožnikov, še zlasti v kategoriji, namenjeni gostinskim šolam, iz leta v leto večata. To dejstvo dokazuje, da se tudi mladi v njihovem učnem procesu ob podpori in izzivu njihovih mentorjev posvečajo raziskovanju in iskanju novih, inova-

tivnih in kreativnih načinov, s katerimi pripraviti in okrasiti krožnike. Težnja po modernih trendih v enogastroonomiji izpričuje tudi željo, da se tradicionalna kuhinja združuje z lokalnimi proizvodi, ki so osnova na tržaškem tekmovanju.

V sekciji kuharjev sta se na prvo mesto uvrstili Daniele Valmarin iz gostilne Tre Magnoni in Mattia Sandrin iz gostilne Škabar, kjer je tekmovanje tudi potekalo. Med tekmovalci je bil tudi Pavel Marc, ki poučuje na slovenskem oddelku gostinske šole Ad formandum. Dijake in kuharje je nagradil predsednik gostinske sekcije Emilio Cuk.

Na Ad formandumu so bili z odlično uvrstitvijo svojih dijakov seveda zadovoljni: uspeh na takih preizkušnjah, kot je natečaj Mady Fast, je dobro plačilo za vložen trud v študij, izobraževanje ter izpopolnjevanje in je odlična nagradnica za prihodnost mladih, ki se v vedno večjem številu odločajo za gostinske poklice.

GLASBA - Ob začetku nove sezone

Načrti prenovljenega vodstva Društva prijateljev operne glasbe

Operni flash-mob je v soboto sprejel (in prijetno presenetil) stranke zgodovinske kavarne San Marco, kjer je društvo Prijateljev operne glasbe - Amici della lirica priredilo letno srečanje ob otvoritvi sezone v ustvarjalnem slogu, ki napoveduje bistvene spremembe znotraj dolgotrajnega krožka. Začetek nove poti je pokazal ustvarjalno vzdušje na temo toreadorja iz opere Carmen, pri kateri so sodelovali operni pevci Giorgio Caoduro, Ilaria Zanetti, Mojca Milič, Selma Pasternak in Gabriele Ribis, ob klavirski spremljavi pianistke Harriett Lawson.

Z novim vodstvom Elisabeth D'Erme in prenovljenim odborom, ki ga zdaj dopolnjujejo novi, mlajši člani, si društvo zelo aktivno in konstruktivno zastavlja tudi nove cilje. Do leta 2016, ko bo praznovalo 45 let neprekinjenega delovanja, namerava podvojiti število članov, ki jih bo privabilo z izjemno bogato dejavnostjo. Pogoj za pomladitev in širitev kroga prijateljev je primerno promoviranje operne glasbe, uveljavljanje in mladih pevcev, prikupnih in zanimivih vsebin in tem, ki so vezane na bleščeči svet opernih odrov. Za vsebine koncertne ponudbe bo skrbel nov umetniški vodja društva, že omenjeni baritonist Gabriele Ribis. Koncertni niz se bo pričel 1. decembra s koncertom dveh beneških opernih pevk z duhovitim naslovom »... e diamoci delle Arie...!«. V sodelovanju s festivalom Piccolo Festival FVG se bodo nekateri dogodki odvijali tudi na Goriškem. Tudi na področju predavanja bo program precej razvejan in bo ob opernih temah upošteval tudi muzikal.

S popustom pri nakupu vstopnic in z možnostjo organiziranega avtobusnega prevoza se bodo člani društva podali na ogled najzanimivejših opernih uprizoritev, ki jih ponujajo gledališča v Celovcu, Gradcu in Ljubljani. Z ogledom bodo povezane uvodne predstavitve na sedežu Časnikarskega krožka (prvo srečanje bo na sporedu 9. decembra s predstavitvijo

baročne opere Xerses Georga Friedricha Händla). Ogled vedno bolj uspešnih predavanj v živo opernih predstav iz londonske Royal Opera House v kinodvorani The Space (v nakupovalnem središču Torri d'Europa) spada med konvencije društva, s posebnimi popusti pri nakupu vstopnic.

Prijatelji operne glasbe iščejo vsepovsod zanimive priložnosti za ogled kakovostnih opernih uprizoritev, a ne pozabljajo na temeljno navezanost na tržaško operno gledališče, ki narekuje tudi pošteno kritičen odnos do operne ponudbe. Vsako leto člani poskrbijo za anketo, s katero preverjajo uspeh domače operne sezone. Rezultate najjavljajo na letnem srečanju, ob prisotnosti vodstva gledališča Verdi. Mnenja obiskovalcev niso bila tolikrat zelo spodbudna: glasovalo je veliko manj ljudi in povprečna ocena za celotno

sezono je dosegla komaj 7.2 točke (najnižja doslej). Publikli niso bili všeč baleti in niti opereta, za operne predstave pa so bile posamezne ocene zmerno zadovoljive (od 7.5 do 8.1 točk). Kdor je glasoval, je bil zelo kritičen do dolžine predstav (prekratke), neprimerne držne orkestrašev, hrupnih skupin šolnikov brez spremljevalcev. Predstava, ki je dosegla najvišje število točk, je bil Verdijev Ples v maskah, dirigent pa Gianluigi Gelmetti. Društvo bo tudi v naslednji sezoni potrdilo pozornost in podporo gledališču s prirejanjem srečanj s pevci, ki bodo sodelovali pri vseh opernih uprizoritvah in z uvodnimi predstavitvami posameznih oper v dvorani Bazlen gledališkega muzeja Schmidl. V načrtu je tudi srečanje v poklon umetnosti in osebnosti Pavleta Merkuja.

ROP

SEZONA 2014-2015

Slovensko stalno gledališče, Stalno gledališče FJK in društvo Casa del lavoratore teatrale

Marko Sosič/ Carlo Tolazzi

TRST, MESTO V VOJNI

režiser Igor Pison

- petek, 14. november, ob 20.30 - reda A, F
- sobota, 15. november, ob 20.30 - red B
- četrtek, 20. november, ob 20.30 - red T
- petek, 21. november, ob 20.30 - reda A, F
- sobota, 22. november, ob 20.30 - red B
- nedelja, 23. november, ob 16.00 - red C (z avtobusnim prevozom)
- petek, 28. november, ob 20.30 - red T
- sobota, 29. november, ob 19.00 - red K
- nedelja, 30. november, ob 16.00 - red C (z avtobusnim prevozom)

v Mali dvorani

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav

Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302

www.teaterssg.com

RIM - Volilni zakon

Srečanje med Renzijem in Berlusconiem napol saniralo nesoglasja

RIM - Za včerajšnje srečanje med Renzijem in Berlusconiem je vladalo splošno zanimanje, saj je bilo odprto vprašanje, ali se bo dogovor med voditeljema, potem ko je vodstvo Demokratske stranke delno spremenilo osnutek volilnega zakona, prekinil ali ne. Rezultat dveurnega srečanja je, da se dialog nadaljuje, čeprav sporazum o novi varianti volilnega zakona drži le delno. Tako Renzi kot Berlusconi pa sta v skupni izjavi včeraj poudarila, da potrebuje Italija tak institucionalni sistem, da bo zagotovil upravljivost države, gotovega zmagovalca volitev, ki bo znan že na večer štetja glasov. Poleg tega je treba preseči tako imenovani »popolni« dvodomni parlamentarni sistem. Potrebno je spoštovanje med političnimi silami, ki naj se soočajo brez sovraštva.

Iz skupnega sporočila izhaja dogovor, da bo volilo nagrado dobila tista lista, ki bo na volitvah presegla 40 odstotkov glasov. Na včerajšnjem srečanju pa ni bilo pojasnjeno, ali bo nagrada šla listi, kot želi Renzi, ali koaliciji, za kar se zavzema Berlusconi.

Kaže, da se v volilni zakon vračajo preference, za kar se zavzemajo skoraj vsi. Obenem pa bo zraven tudi ostanek zloglasnega »porcelluma«, kajti nosilca liste, ki bo predstavljal stranko ali koalicijo na prihodnjih volitvah, bodo izbrala tajništva strank. Iz tega vidika naj bi bila nova verzija zakona nekakšen hibrid.

Vstopni prag za parlament še vedno ločuje Demokratsko stranko in Forza Italia. Prva se zavzema za znižanje praga na 3%, kar je očitna koncesija zavezniški vladni stranki Angelina Alfana. Za najmanj 5-odstotni prag pa se zavzema Berlusconi, ki tako upa, da bo našel način, kako spraviti desnico spet pod skupno streho.

V državi naj bi bilo skupno sto

volilnih okrožij, v vsakem pa naj bi bilo izvoljenih osem ali devet poslancev. To pomeni, da bo z blokiranim mestom nosilca liste v parlamentu sto poslancev, ki jih bodo določila vodstva strank, kar predstavlja nenormalno dozo oblasti slednjih.

Tako Demokratska stranka kot Forza Italia imata, tako kaže, skupni cilj, da se mandatna doba sedanjega parlamenta zaključi ob rednem izteku

leta 2018. Poleg tega Renzi vztraja na tem, da se volilni zakon sprejme v senatu do konca letošnjega leta.

Dogovor med Renzijem in Berlusconiem je včeraj ob odobravanjih (Alfano) pričakovano naletel tudi na kritike leve struje v Demokratski stranki. Kritična je zlasti do blokiranih nosilcev list, ki jih določijo tajništva, saj se tako kar sto poslancev izmakne volji ljudstva.

Gianni Letta in Silvio Berlusconi se peljeta na srečanje z Renzijem

ANSA

PARIZ - Vesoljska sonda Rosetta uspešno ponesla na komet laboratorij Philae

Zgodovinski pristanek na kometu

Sonda je potovala deset let - Veliko navdušenje znanstvenikov v centru za nadzor evropske misije v Darmstadtu

PARIZ - Laboratorij Philae, ki se je včeraj dopoldne ločil od sonde Rosetta, je včeraj popoldne uspešno pristal na kometu 67P/Čurjumov-Gerasimenko, poročajo tuje tiskovne agencije. Gre za prvi pristanek na kometu v zgodovini človeštva in zgodovinski dosežek Evropske vesoljske agencije (ESA). V centru za nadzor te misije v nemškem Darmstadtu je uspešen pristanek sprožil bučno veselje. Mnogi strokovnjaki današnji zgodovinski podvig primerjajo s pristankom na Luni.

»Smo na kometu,« so malo po 17. uri po srednjeevropskem času sporočili iz ESA, takoj potem ko so iz vesolja dobili potrdilo, da se je vse izteklo po načrtih. »Zagotovo lahko potrdimo, da je laboratorij na površju. Ne bi mogli biti bolj zadovoljni,« je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP kmalu zatem dogodek opisal direktor operacij vesoljskih plovil pri ESA Andrea Accomazzo. »Gre za velik korak za človeško civilizacijo,« pa je dejal generalni direk-

Posnetek prikazuje simulacijo vesoljske sonde Rosetta, od katere se je ločil laboratorij Philae, da bi pristal na kometu

ANSA

tor agencije Jean-Jacques Dordain. »Naša ambiciozna misija si je zagotovila mesto v zgodovinskih knjigah. Z Rosetto odpiramo vrata izvoru Zemlje in prispevamo k boljšemu razumevanju naše prihodnosti,« je dodal.

Zgodovinski pristanek na kome-

tu s premerom nekaj več kot štiri kilometre je sicer potekal več kot 510 milijonov kilometrov stran od Zemlje. Signal o pristanku te afere visi senca in da bo imel problem, če bo komisijina preiskava pokazala nepravilnosti. Pozval je tudi k vzpostavitvi posebnega parlamentarnega odbora, ki bi preučil sporne prakse, in h končanju komisijine preiskave do konca leta. Predstavniki Zelenih Philippe Lamberts ni presenečen, je pa zgrožen nad »temeljno kršitvijo socialne pogodbe«.

Juncker je v odzivu na kritike zadržal, da nikakor ni najboljši prijatelj velikega kapitala, in pripomnil, da je v evropski politiki več boljših prijateljev kapitala. Poudaril je tudi, da ga pozivi k odstopu niso posebej ustraševali, sploh ker prihajajo od poslancev, ki ga niti niso podprli kot predsednika komisije.

Evropska levica sicer zbira podpise o predlogu nezaupnice Junckerjevi komisiji, a v včerajšnji razpravi tega ni omenil nihče. Evropski parlament lahko izreče nezaupnico celotni komisiji z dvema tretjinama oddanih glasov, ki predstavljajo absolutno večino. Za vložitve predloga nezaupnice je potrebna podpora desetine oziroma 76 poslancev.

preučevanje fizičnih in kemičnih lastnosti komet, je na kometu pristajal sedem ur, potem ko se je dopoldne ločil od Rosette. A pristanek ni minil povsem brez težav. Laboratorij bi se moral na komet pritrditi s harpunami, ki pa se niso izstrelile, kot bi se morale. Laboratorij se je zato v komet pogreznil le za štiri centimetre.

Cilj misije je prvo laboratorijsko preučevanje prvobitnih snovi Osončja. Mnogi znanstveniki verjamejo, da so te snovi kometov sodelovale pri nastanku življenja na Zemlji. Glede na to teorijo so kometi pred 4,6 milijarde let zadeli Zemljo ter nanjo prinesli kompleksne organske ogljikove molekule in vodo.

Rosettino misijo, ki je stala kar 1,3 milijarde evrov, so odobrili že davnega leta 1993. Sondo so v vesolje izstrelili leta 2004. V dobrem desetletju je prepoštovala okrog 6,5 milijarde kilometrov in se nato avgusta letos utirila v orbito komet, ki potuje s hitrostjo približno 55.000 kilometrov na uro. (STA)

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije včeraj na žerjavici novinarskih vprašanj

Jean-Claude Juncker o davčni aferi podal serijo neprepričljivih odgovorov

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije in dolgoletni luksemburški premier Jean-Claude Juncker je včeraj prvič po izbruhu luksemburške davčne afere stopil pred javnost. Zavrnil je očitke in obljubil odločen boj proti izogibanju davkom. Sodeč po odzivih na evropski politični sceni je afera Junckerja ranila, vendar njegov položaj za zdaj ni ogrožen. Juncker je včeraj najprej nepričakovano stopil pred novinarje na rednem opoldanskem brifingu v Bruslju. Poudaril je, da »ni nobenega navzkrižja interesov« med njegovim sedenjem in prejšnjim položajem, ter napovedal odločen boj proti izogibanju davkom.

Takšen je bil prvi Junckerjev odziv na razkritje preiskovalnih novinarjev v začetku meseca o dogovorih luksemburških oblasti z mednarodnimi korporacijami, kot so Ikea, Amazon, Pepsi in Volkswagen, ki omogočajo izogibanje davkom, ki bi se morali stekati v državne blagajne.

Gre za dogovore na podlagi predhodne davčne odločbe (v angleščini tax rulings), ki po Junckerjevih besedah obstaja v 22 članicah EU. Ta sicer etično sporna praksa tako po njegovih navedbah nikakor ni zgolj luksemburški problem, temveč to vprašanje terjaja evropski odgovor. V odgovor je Juncker včeraj napove-

dal novo evropsko direktivo o samodejni izmenjavi podatkov med članicami unije v povezavi s sporno predhodno davčno odločbo. Prav tako je obljubil neodvisno preiskavo spornih praks v Luksemburgu, ki že poteka.

Bivši evropski komisar za konkurenco Joaquín Almunia je zaradi suma nepravilnosti že lani začel pregledovati davčne posle v sedmih državah, med katerimi so bili poleg Luksemburga še Irska, Malta, Ciper, Belgija, Velika Britanija in Nizozemska.

A izbruh afere je postavil Junckerja in njegovo komisijo takoj ob začetku dela v središče pozornosti kritične javnosti, sploh v državah, ki morajo sprejemati ostre varčevalne ukrepe. Čeprav so ti posli zakoniti, namreč sprožajo etična vprašanja.

Nato se je Juncker popoldne nepričakovano pojavil tudi na razpravi o luksemburški davčni aferi na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta.

Glavni igralci v parlamentu so z Junckerjem ravnali v rokavicah, poslanci manjših političnih skupin pa so bili ostri. Slišati je bilo tudi poziv k odstopu. Odnos največjih političnih skupin do Junckerja je bil kljub nekaterim ostrim komentarjem iz parlamenta v minulih dneh

Jean-Claude Juncker

ANSA

včeraj pričakovano blag, saj spodkopavanje njegove avtoritete škodi tudi njihovi hiši, ki ga je predlagala in na koncu podprla za predsednika komisije. Vodja desnosredinske Evropske ljudske stranke Manfred Weber je izpostavil, da izogibanje davkom nikakor ni ne nova ne izključno luksemburška tema, da je davčna politika v glavnem v rokah članic in da izid komisijine preiskave spornih luksemburških poslov še ni znan, ter izrazil podporo Junckerju, ki je sicer prav tako član evropske desnosredinske družine.

Tudi vodja evropskih socialdemokratov Gianni Pittella ni bil ostrejši, celo posvaril je pred slabljenjem Junckerjeve komisije. Pozval je k spremembi pravil, k

pravilni harmonizaciji ter nekaterim konkretnim ukrepom, tudi k opredelitvi jasne definicije davčnih oaz.

Šef evropskih liberalcev Guy Verhofstadt je Junckerja opozoril, da nad komisijo zaradi te afere visi senca in da bo imel problem, če bo komisijina preiskava pokazala nepravilnosti. Pozval je tudi k vzpostavitvi posebnega parlamentarnega odbora, ki bi preučil sporne prakse, in h končanju komisijine preiskave do konca leta. Predstavniki Zelenih Philippe Lamberts ni presenečen, je pa zgrožen nad »temeljno kršitvijo socialne pogodbe«.

Juncker je v odzivu na kritike zadržal, da nikakor ni najboljši prijatelj velikega kapitala, in pripomnil, da je v evropski politiki več boljših prijateljev kapitala. Poudaril je tudi, da ga pozivi k odstopu niso posebej ustraševali, sploh ker prihajajo od poslancev, ki ga niti niso podprli kot predsednika komisije.

Evropska levica sicer zbira podpise o predlogu nezaupnice Junckerjevi komisiji, a v včerajšnji razpravi tega ni omenil nihče. Evropski parlament lahko izreče nezaupnico celotni komisiji z dvema tretjinama oddanih glasov, ki predstavljajo absolutno večino. Za vložitve predloga nezaupnice je potrebna podpora desetine oziroma 76 poslancev.

IZPUSTI PLINOV Zgodovinski dogovor med ZDA in Kitajsko

PEKING - Kitajska in ZDA sta se včeraj dogovorili za nove cilje na področju zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov. ZDA nameravajo do leta 2025 zmanjšati svoje izpuste za med 26 in 28 odstotki glede na leto 2005, Kitajska pa si konkretnega cilja ni zastavila, je pa napovedala, da bodo njeni izpusti vrhunec dosegli leta 2030. Kitajska je s tem prvič doslej določila datum, čeprav okviren, do katerega naj bi raven njenih izpustov nehala naraščati.

Sporočilo o dogovoru je iz Bele hiše prišlo v času srečanja ameriškega predsednika Baracka Obame in kitajskega predsednika Xi Jinpinga po forumu Azijsko-tihomorskega gospodarskega sodelovanja (Apec). Obama je zadane cilje označil za zgodovinske. Obe državi skupaj proizvedeta približno 45 odstotkov izpustov ogljikovega dioksida. Nepričakovano sporočilo z njune strani se uvršča v okvir prizadevanj za zagotovitev globalnega dogovora o zmanjšanju emisij po letu 2020, ki naj bi ga dosegli na mednarodni podnebni konferenci v Parizu prihodnje leto.

GORICO - Včeraj so županu izročili uradno prošnjo

Slovensko-furlanska naveza zahteva spet rajonske svete

Walter Bandelj

Giorgio Stabon

Nekdanji predsedniki štirih goriških rajonskih svetov so na župana Ettoreja Romolija naslovili uradno prošnjo za ponovno ustanovitev teh občinskih upravnih teles. Pod dopis, ki so ga včeraj izročili na goriški občini, so se podpisali Giorgio Stabon, Mario Brescia, Walter Bandelj in Lorenzo Persoglia, ki so do leta 2012 vodili rajonske svete za Ločnik, Štandrež, Podgoro in Pevmo-Oslavje-Štmaver. Kot so zapisali, je ukinitve rajonskih svetov s strani Romolijeve uprave, prizadela krajevne skupnosti, saj so se znašle brez pravih institucionalnih sogovornikov, ki bi bili seznanjeni z njihovimi potrebami in težavami. Ukinitve je po njihovi oceni tudi znižala raven zaščite furlanske in slovenske skupnosti, ki sta ravno v teh občinskih izvoljenih telesih uživali določeno administrativno in upravno avtonomijo. Podpisniki zato od goriškega župana pričakujejo, da ponovno ustanovi rajonske svete in na prihodnjih občinskih volitvah omogoči njihovo izvolitev.

Kot nam je pojasnil Bandelj (sicer tudi občinski svetnik Demokratske stranke Slovenske skupnosti), so se za uradni dopis odločili potem, ko so dobro leto čakali, da bi se Romolijeva uprava odzvala na spremembo deželne zakona 11/2011. Lani je namreč Dežela FJK sprejela amandma svetnika Igorja Gabrovca, ki izrecno izpostavlja prisotnost manjšinskih skupnosti, in v občinah, kjer te živijo, dovoljuje večjo koncentracijo rajonskih svetov. Na podlagi tega zakona bi lahko goriško občinsko ozemlje razdelili na šest krajevnih skupnosti. Za to pa je potreben nov občinski statut (sedanji predvideva nekdanjih 10 rajonskih svetov). Čez dve leti bodo v občini volitve, Bandelj in soprodpisniki pa pričakujejo, da bodo takrat lahko volili tudi rajonske svete. Zavedajo se, da to ne bo lahko, tudi zato, ker so bili v preteklosti večkrat trn v peti tako levim kot desnim občinskim upravam ... Medtem pa še dalje opravljajo nekdanje delo. »Problemi z vodo, pločniki, jaški in celo merjasci namreč ostajajo, ljudje pa se še dalje obračajo na nas. V bistvu opravljamo funkcijo nekakšnega filtra med krajevno skupnostjo in županom. Kot nekdanji predsedniki imamo direkten stik z ljudmi, hvala bogu pa tudi z nekaterimi ustanovami, ki nam pomagajo reševati probleme.«

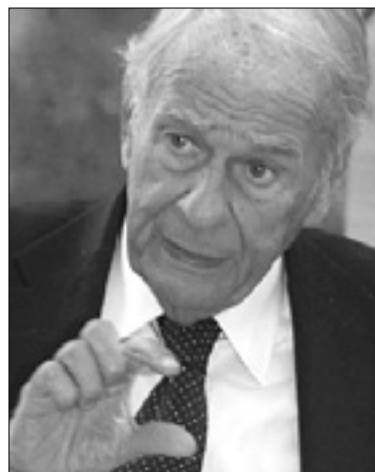
Podobnega mnenja je nekdanji predsednik ločniške krajevnne skupnosti Giorgio Stabon. »Periferne rajone je ukinitve svetov zelo prizadela, zato se od vsega začetka borimo za njihovo ponovno uveljavitev. Medtem se trudimo, da bi ohranili nekdanje dejavnosti, še dalje na primer skrbimo za knjižnico, naši uradi ostajajo odprti. Vse to delamo na prostovoljni ravni, isto smo pripravljali delati tudi po ponovni ustanovitvi rajonskih svetov.« V dopisu županu Romoliju so sicer zapisali, da je treba rajonskim svetom zagotoviti finančne dotacije za njihovo delovanje in simboličen honorar za predsednike, kot sta pojasnila naša sogovornika pa zahtevajo le povračilo živih (v glavnem potnih) stroškov. (pd)

GORICA - Župan o rajonskih svetih »Zahteva skregana z dramatičnimi časi«

Ni bilo zanimanja za zastopnika v občinskem svetu

»Zahteva o oživitvi rajonskih svetov je anahronistična. Skregana je s sedanjimi dramatičnimi časi, ko se ukinjajo odvečne javne uprave - na primer pokrajine -, ker je denarja za vse manj.« Župan Ettore Romoli včeraj ni prikrival odpora do vprašanja, za katerega je bil prepričan, da je odpisano. »Rajonski sveti so sicer odigrali vlogo po kulturni in politični plati, kar zadeva upravno področje, pa malo ali nič,«

je še komentiral zahtevo štirih predsednikov nekdanjih rajonskih svetov. Povedal je, da njihove naloge lahko opravljajo združena družbene promocije (t.i. APS), ki jih občina uradno prizna in jim tudi omogoči, da se še naprej poslužujejo sedeža rajona. »Moja pobuda, da bi v občinskem svetu interese vsakega rajona zastopal po en svetnik, pa se ni uresničila, ker za to ni bilo zanimanja,« je še izjavil župan.

Ettore Romoli

BUMBACA

GORICA - Nepričakovan razplet zgodbe, ki se je začela poleti na bregovih Soče

Odpeljali 106 pribežnikov

Odločitev prefekture prekinila bivanje v nekdanjem avtosalonu na Tržaški ulici - V mestu ostaja okrog 130 prosilcev za azil

Nekaj utrinkov z včerajšnjega dogajanja na Tržaški ulici

BUMBACA

Na rdečih aluminijastih vratih je ostal angleški in arabski napis Prosim zapirajte vrata. V notranjosti na desetine žimnic, rjuh, plaht, oblačil, nekaj ostankov hrane in čistil. Šlo šest afganistanskih in pakistanskih pribežnikov, ki so v nekdanjem avtosalonu Lancia v Tržaški ulici preživeli zadnje tedne, pa včeraj ni bilo več na spregled. V jutranjih urah so jih s tremi avtobusi odpeljali v Bresso v bližini Milana.

Tako se je nepričakovano razpletla zgodba, ki se je začela septembra z odkritjem begunskega taborišča na mestnih bregovih Soče, nadaljevala pa s šotoriščem, ki ga je pokrajinska uprava postavila v Ulici Brass. Še včeraj smo zapisali, da goriška prefektura vztrajno išče novo lokacijo, saj je bilo vsem jasno, da predstavlja nekdanji avtosalon le začasno in izredno rešitev. Na vrhu seznama potencialnih objektov se je znašla gabrska vojašnica, ki pa ni bila takoj uporabna, saj je potrebna nekaterih popravil. Sovodnjska županja Alenka Florenin nam je tudi včeraj potrdila, da bi obnovitvena dela zahtevala svoj čas, poleg tega pa bi bila izbira gabrske vo-

jašnice iz logističnega vidika precej ponesrečena (predvsem zaradi oddaljenosti od goriške kvesture in pomanjkanja javnih prevozov). Prefektura je zato poiskala alternativno rešitev in Afganistance ter Pakistance odpeljala v kraj Bresso, kjer se nahaja zbirni center Rdečega križa.

Na prefekturi včeraj niso želeli dati izjav. Potrdili so le, da so z avtobusi odpeljali 106 moških in da je celotna akcija potekala v sodelovanju z notranjim ministrom in milansko prefekturo. Vsem je bilo namreč jasno, da je bilo treba čim prej poiskati ustrežnejše prostore.

Da je postajalo stanje v avtosalonu nevzdržno, nam je potrdil tudi predsednik goriškega Karitasa Paolo Zuttion. »Že med tednom so nekatere pribežnike odpeljali v Bocen in druga mesta, danes zjutraj (včeraj, op. nov.) pa me je prefekt obvestil, da bodo odpeljali tudi preostalih okrog sto pribežnikov, ki so bili nameščeni v avtosalonu. Odločitev je bila nepričakovana, angažirani smo bili pri iskanju alternativnih lokacij na Goriškem. V avtosalonu, ki je brez oken, pa je bil položaj res

V nekdanjem avtosalonu so ostala razmetana ležišča

BUMBACA

nevzdržen, predvsem zaradi higienskih razmer,« je ocenil Zuttion.

Duhovnika smo vprašali, kaj se bo zgodilo s prošnjami za azil, ki so jih vložili afganistanski in pakistanski državljani. »Kdor je že dobil tako imenovani obrazec C3, se bo najbrž moral vrniti v Gorico na kolokvij, vendar mislim, da se za ve-

čino postopek ni še začel. Na goriški kvesturi so samo sprejeli njihove prijave, ki jih bodo sedaj posredovali milanskim kolegom. « Koliko pribežnikov pa ostaja v Gorici? »Uradno okrog 130, ne vemo pa, ali se v mestu zadržujejo tudi taki, ki se niso prijavili. Vemo pa, da bodo žal še prihajali. « (pd)

NOVA GORICA - Usoda prekomorcev

»Z zbornikom in razstavo oprali čast teh fantov«

»Odpeljali so ga nekega jutra, uspel je še pojesti polento z mlekom. Odvedli so ga na orožniško postajo, kjer so zbirali večino mladoletne fante. Še isti dan so jih odpeljali proti srednji Italiji, v kraj Massa Carrara,« se vpoklica v italijansko vojsko svojega 17-letnega brata Ljuba spominja Antonija Valentinčič iz Kanala ob Soči. Ljubo se je vrnil domov dvajsetleten, s svincem v glavi, kamor ga je zadel kroglja v bitki za Trst, še prej pa je bil pri Splitu ranjen v obe nogi. »Umrli je leta 1975, ponizhan in razžaljen, ker je oblastni napuh poteptal človeško dostojanstvo z zanikanjem prispevka slovenskih prekomorcev za osvoboditev domovine,« Valentinčičeva trpko zaključuje pripoved o bratovem življenju.

Zgodba Ljuba Valentinčiča je podobna številnim usodam slovenskih prekomorcev, domoljubov in borcev za svobodo in pravičnejši svet. Zgodba prekomorcev se je začela z raznarodovalnim projektom fašistične Italije in nacistične Nemčije: po dolžnosti so bili italijanski vojaki, prisilno nemški vojaki in prisilno vključeni v italijanske posebne bataljone, internirani in konfinirani v italijanske taborišča. »Med afriško puščavo in sibirskim mrazom so sodelovali v najsrdečnejših in ključnih spopadih druge svetovne vojne na strani Italije in Nemčije in izkusili fašistično nasilje. Zajeti in osvobojeni okupatorjevih spon so bili z levjo podporo Britancev, iz tujine 'preko morja' poslani v Jugoslavijo, kjer so v zadnjem letu in pol vojne močno okrepili partizansko gibanje. Za poveljno komunistično oblast v Sloveniji so bili drugorazredni partizani,« pojasnjujejo v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije, kjer so skupaj s koprskim Pokrajinskim arhivom ob lankoletni 70-letnici prihoda prvih prekomorskih enot na jugoslovansko bojišče postavili prvo večjo razstavo o prekomorcih v prestolnici in prvo na to temo v zgodovini delovanja muzeja. Razstavi v letošnjem letu sledi še zbornik »Prekomorci«.

»Z zbornikom in razstavo ste končno oprali čast teh fantov, ki so res šli v boj za svobodo in pravičnejši svet,« je na ponedeljkovi predstavitvi zbornika v prostorih Goriškega muzeja v gradu Kromberk poudarila Valentinčičeva. Večera so se poleg strokovnjakov - Irene Uršič, Antonije Valentinčič, Nade Čiej, Mihe Kosmača, Blaža Torkarja, Marka Gličine in Gorazda Bajca - udeležili tudi štirje od še živčih prekomorcev iz Goriške: Iztok Čebtron, Bojan Bizjak, Dušan Kozem in Anton Sever.

»Najbolj nas je prizadelo, ko so nam pravili 'čokoladarji',« je povedal Iztok Čebtron iz Vrtovina. »O prekomorcih se je namreč govorilo tudi, da s to tisti, ki so uživali pri zavezniških, ob koncu vojne so se 'prišli pokazati', potem pa zahtevali svoje pravice. Resnica je daleč od tega,« je pojasnila Nada Čibej, predsednica odbora prekomorcev in di-

rektorica Pokrajinskega arhiva Koper, ki je skupaj z Ireno Uršič, kustosinjo iz Muzeja novejšje vojaške zgodovine Slovenije, poudarila, kako prispevek in krvni davek prekomorcev za osvoboditev domovine po drugi svetovni vojni nista bila cenjena in obravnavana enakovredno z ostalimi partizanskimi borci. »Komunistična oblast je bila prekomorcem sicer javno naklonjena, toda dolgo časa jim ni priznavala pravic in statusa borca. Šele leta 1968 je slovenska skupščina sklenila, da jim bo pod določenimi pogoji zagotovila enake pravice kot drugim partizanskim borcem, v čemer pa ni bila dosledna. Do leta 1990 je bilo obravnavanih več kot 6000 prošenj iz udeležbe v partizanskem gibanju in 2000 prošenj iz naslova udeležbe pri zavezniški vojski, toda izdanih je bilo le 1966 potrdil za priznanje posebne delovne dobe,« sta Čibejeva in Uršičeva poudarili v zborniku. Tudi Dušan Kozem iz Prvačine v njem opisuje, kako prekomorci po vojni niso bili obravnavani enako kot preostali partizani, in obsoja likvidacije padalcev.

»Bil je božič leta 1943. Polnočnica, ki jo je v hangarju zavezniškega letališča Maisin Blanche daroval alžirski škof, je bila ena najlepših v mojem življenju. Amerikani, Francozi, Grki, Poljaki, Angleži ... vse to je bilo. Oficirji so stregli škofu, Slovenci smo bili zadolženi za petje. In začnemo peti Sveta noč. Angleži po angleško, Francozi po francosko, Poljaki po Poljsko. Vsak v svojem jeziku. To je bilo nekaj takega, kar ne bom nikoli pozabil,« se je spominjal Bojan Bizjak iz Branika, ki je bil kot italijanski vojak najprej odveden v posebne bataljone, nato vojak kraljeve jugoslovanske vojske, tenorist in zborovodja slovenskega pevskega zbora v pilotski šoli RAF v Južni Afriki in nato poveljni zapornik. Konec leta 1945 je odšel prvič na dopust in prišel domov. »Takrat sem izvedel žalostno novico ...,« se je 91-letnemu nekdanjemu novaku za nekaj dolgih trenutkov skrhal glas, »... da je tata umrl v taborišču Auschwitz.«

»Dodelili so me v Ferraro, v šolo letalskih specialistov,« pa se je svoje vojaščine spominjal Anton Sever iz Nove Gorice. Tam se je spoznal s Slovencem, ki mu je povedal, kaj se dogaja v domovini. Z njegovo pomočjo je hotel pobegniti v Jugoslavijo, a so ga na poti ujeli in zaprli ...

Tudi v zborniku so zajeta pričevanja prekomorcev, njihovih dvaindvajset življenjskih zgodb zaokroža strokovne prispevke petnajstih avtorjev, preučevalcev tega dela slovenske zgodovine, ki so jih spisal Gorazd Bajc, Nada Čibej, Monika Kokalj Kočvar, Miha Kosmač, Marko Ličina, Janko Maček, Nadja Mirnik, Sara Perini, Marija Stanonik, Nataša Strlič, Jožica Šparovec, Blaž Torkar, Irena Uršič, Antonija Valentinčič in Marta Verginella.

Katja Munih

Prekomorec Iztok Čebtron (levo), omizje v kromberškem gradu (zgoraj) FOTO K.M.

Prekomorec Bojan Bizjak FOTO K.M.

Antonija Valentinčič FOTO K.M.

ŠTANDREŽ - Obletnica zborovske dejavnosti

Že 140 let pojejo

Prosvetno društvo Štandrež in Kulturno društvo Oton Župančič v sodelovanju z župnijo sv. Andreja ap. bosta jutri, 14. novembra, ob 20.30 priredila v župnijski dvorani Antona Gregorčiča prav posebno, slovesno praznovanje. Priložnost bo namreč 140. obletnica zborovske dejavnosti v Štandrežu, ki bo povezala v znamenju pesmi vaše zgodbe, osebe in spomine, kot je povedal Damjan Paulin, prosvetni delavec in raziskovalec štandreške preteklosti, ki so mu organizatorji zaupali slavnostni govor.

»V devetnajstem stoletju oziroma v čitalniški dobi, se je v Štandrežu dogajalo marsikaj zanimivega na nivoju institucij, šolstva, kulturnih pobud. Leta 1869 je bilo ustanovljeno Bralno in pevsko društvo, zbor pa je začel nastopati leta 1874,« je začetke povzel Damjan Paulin: »Tokrat in do prve svetovne vojne je bil Josip Komavec učitelj v štandreški šoli, organist v cerkvi in pevovodja. Franc Lupinc pa je

Jutrišnja slovesnost v župnijski dvorani bo povezala v znamenju pesmi vaše zgodbe, osebe in spomine

prevzel vodstvo zborov v fašistični dobi in v vojnem času. Po vojni je prišlo do internih sporov, zato je dolgoletni pevovodja zapustil cerkveni zbor in je nadaljeval z vodenjem izključno posvetnega petja v novoustanovljenem društvu Župančič. Po vojni je dejansko vsako društvo imelo svoj zbor, mi pa ne bomo praznovali obletnice posameznega društva, temveč začetka pevske dejavnosti v Štandrežu.«

Tem besedam pritrjuje tudi predsednica društva Oton Župančič, Nataša Paulin: »V Štandrežu se je vedno pelo. Zborovska dejavnost je od nekdaj izjemno pomembna, tako v prostih kot organiziranih oblikah. Zato smo želeli obeležiti obletnico skupaj in v znamenju petja. Poleg čustvene povezave imamo tudi zelo konkretne razloge za skupno praznovanje, saj so zbori na začetku imeli tudi istega pevovodjo. Skozi pesem, v izvedbah skupin različnih generacij, bomo skušali prikazati življenje vaščanov in vse po-

ŠTANDREŽ - Priprave na jutrišnji praznik

»Na generalki lepo, v gostilni še lepše«

V Štandrežu se vneto pripravljajo na jutrišnje obeležitev 140-letnice zborovskega petja v vasi. O prireditvi pišemo na drugem mestu, nekaj stavkov pa bomo namenili tudi generalki, ki je v torek minila v znamenju prijetnega vzdušja in skorajšnjega praznika.

Na zaključni vaji so se zbrale vse skupine, ki bodo nastopile na jubilejni slovesnosti. Prišli so mladi pevci otroškega cerkvenega zbora, dalje člani mešanega pevskega zbora Štandrež, cerkvenega mešanega pevskega zbora, ženske pevske skupine, moške pevske skupine, ki ima korenine v nekdanjem zboru Oton Župančič in so se ji pridružili pevci zbora Jezero iz Doberdoba, ter vokalna skupina Sraka. Vsi omenjeni sestavi redno ali občasno vadijo in nastopajo, predvsem pa so najboljši dokaz, da Štandrež ima rad zborovsko petje, ki je v vasi dokumentirano že 140 let.

Na generalki so preizkusili tudi tehnološke pripomočke in celotni potek jutrišnjega dogodka, ki zahteva sodelovanje organizacijski pristop. O programu naj le povemo, da bosta na odru protagonista tako pevska kakor gledališka dejavnost; slednja ima dolgo in častljivo tradicijo pri Prosvetnem društvu Štandrež. Namesto klasičnega

GORICA - Alpinci Najprej gorski tek, leta 2016 množični shod

Goriška sekcija združenja alpincev ANA bo v nedeljo, 23. novembra, organizirala drugi kompetitivni gorski tek Calvario Alpin Run iz Ločnika preko Kalvarije in nazaj v ločniško kočjo alpincev; proga je dolga 17,700 kilometra in bo speljana po kar zahtevnih stezah - samo 10 odstotkov po asfaltu -, višinska razlika znaša 620 metrov. Start bo ob 9.30, teka pa bo največ za tri ure in pol. Na tek, ki so ga vključili v program obeleževanja stoletnice prve svetovne vojne, vpišujejo že od septembra, lani so našli 250 udeležencev, letos računajo, da jih bo še več; informacije lahko vsakdo dobi prek naslova calvario.alpinrun@gmail.com. Kakor že lani, pričakujejo tekače tudi iz Slovenije, saj je so-organizator goriška skupina Marciatori, ki prireja vsakoletno čezmejno »maratonino«.

Pobudo so včeraj predstavili na občini, kjer je župan Ettore Romoli izrazil zadovoljstvo, »ker tudi s tem tekom Gorica potrjuje svoj status alpskega mesta, na stičišču dolin Soče in Vipave. Idealno si prisvaja teritorij, ki ji zgodovinsko pripada, čeprav je danes na drugi strani meje«. Župana tudi veseli, da bo junija 2016 v Gorici shod alpincev iz Triveneta in hkrati državni shod divizije alpincev Julia. Pripeljalo naj bi se okrog 50 tisoč praznujočih alpincev.

napovedovanja so povezovalno besedilo zaupali dvema vaškima »klepetuljama«, ki bosta občinstvo seznanili z marsičim zanimivim o vasi, pri čemer bosta uporabili tudi domačo govorico. Prireditve torej dobro obeta.

Po dolgi vaji so se pevci v torek odločili, da gredo nekaj spit v bližnjo gostilno Turri. Ko pa je na dan privrela pesem, so nameravanih pet minut potegnili do polnoči in čez. Ne dogaja se ravno pogosto, da se kakih štirideset pevcev in pevk znajde v gostinskem lokalu, kjer z ubranim petjem ustvari vzdušje, ki ga po naših vaseh v zadnjih letih zelo pogrešamo. Prepevali so od narodnih do pivskih pa še od romantičnih do udarnih in partizanskih pesmi. Vmes je bilo tudi nekaj dalmatinskih in italijanskih. Na mizo so neprestano nosili steklenice vina in pečen kostanj, kar je še dodatno dalo duška pevcem. Tudi drugi gostje v lokalu so bili prijetno presenečeni in navdušeni nad nenapovedano pevsko prireditvijo, tako da se je marsikdo od njih pridružil in »prispeval« še svoj glas. Ob slovesu so se razšli z lepimi občutki zaradi navdušujočega večera, ki je jasno dokazal, da je slovenska peševost v Štandrežu doma in da zna povesovati tudi različne sredine v vasi. (vip)

koordiniral potek slovesnosti, ki ne bo samo koncert, saj bo posamezne točke povezoval vezni tekst, ki bo podan tudi v štandreškem narečju.«

Pri jutrišnji prireditvi bodo sodelovali otroški cerkveni pevski zbor, mešani pevski zbor Štandrež, cerkveni mešani pevski zbor, ženska pevska skupina, moška pevska skupina Oton Župančič in vokalna skupina Sraka, kratka vsi, ki oživljajo 140-letno štandreško tradicijo prepevanja. Vezno besedilo bosta podali Majda Zavadlav in Marta Bizjak.

ROP

GORICA - Fundacija Goriške hranilnice bo razdelila 3,2 milijona evrov

Za socialo milijon

Sedež fundacije

BUMBACA

Fundacija Goriške hranilnice bo tudi prihodnje leto razdelila preko tri milijone evrov pomoči in podpore goriškemu ozemlju. Vsota ostaja v primerjavi z letošnjo skoraj nespremenjena, in to kljub napovedanim davčnim ukrepom, ki bi lahko v prihodnje občutno zmanjšali razpoložljiva sredstva. Ampak huda ekonomska, finančna in socialna kriza, ki jo doživljajo Goriška in njeni prebivalci, je vodstvo sklada spodbudila, da se kljub vsemu pogumno in odločno odzove na potrebe lokalne skupnosti, so zapisali v tiskovnem sporočilu.

Če ostaja višina razpoložljivih sredstev enaka, pa se spreminja njihova namembnost. V okvirnem programskem načrtu, ki ga je konec oktobra sprejel upravni svet in bo dokončno odobren z bilanco za leto 2014, so namreč nakazane smernice, ki so upravitelje vodile pri razdeljevanju sredstev. Ti so letos na prvo mesto postavili socialo in javno zdravje, katerima bodo skupno namenili skoraj milijon evrov (približno tretjino sredstev). Prosto-

stotkov razpoložljive vsote (še pred nekaj leti le 12 odstotkov), medtem ko bo letošnji vložek v kulturo in umetnost nekoliko nižji (približno 800.000 evrov ali okrog 25 odstotkov); upravni svet si bo vsekakor prizadeval, da bo čim bolj varčeval pri upravljanju kulturnega in razstavnega središča fundacije ter raje namenil večino sredstev kulturnim projektom, ki nastajajo na teritoriju. Na tretjem mestu ostaja izobraževanje, kateremu bo Fundacija namenila 23 odstotkov sredstev, na četrtem pa podpora krajevne razvoju (11,5 odstotkov).

Upravitelji sklada, ki ima sedež v Gosposki ulici (Ulici Carducci), so se torej letos odločili, da skoraj tretjino razpoložljivih sredstev namenijo najšibkejšim členom goriške stvarnosti, v prvi vrsti brezposelnim in ljudem v stiski. Še dalje bodo na primer podpirali Solidarnostni emporij, dve človekoljubni trgovini, ki ju Karitas upravlja v Gorici in Trzinu. Pomoč bodo namenili tudi novemu tržišču nočnemu centru za brezdomce Marcelliana, skladu, ki pomaga brezposelnim do

vsaj začasne zaposlitve ter na primer projektom posoškega zdravstvenega podjetja za šolsko integracijo in boljše počutje med šolskimi klopmi.

Sredstva bodo tudi letos delili na podlagi razpisov in programov. Prosilci bodo lahko preko spletnega servisa ROL vložili eno samo prošnjo, izjemo predstavljajo le šolske institucije (največ dve prošnji). Prednost bodo imeli projekti, ki bodo sad sodelovanja med različnimi ustanovami in ali društvi. Fundacija Goriške hranilnice si je namreč postavila ambiciozen cilj, ki pa je po besedah predsednika Gianluigija Chiozzija tudi težko uresničljiv, saj je krajevna skupnost zelo deljena in javena individualnega nastopanja. Fundacija pa želi kljub temu spodbuditi in olajšati delo tistim ustanovam, ki so se pripravljene vključiti v bolj sistemsko ponudbo.

V letošnjem letu je Fundacija Goriške hranilnice - osrednja podporni ustanova na ozemlju pokrajine - sprejela skoraj 700 prošenj. Doslej je podprla 576 projektov v skupni vrednosti preko 3,16 milijona evrov.

NOVA GORICA Najboljši je Modri planet

Investitorji in projekti iz 25 držav

Sodelujoči investitorji letošnje konference 2014 Coinvest Venture Days, ki poteka v Novi Gorici, so med 70 predstavljanimi projekti kot najboljšega izbrali 3D Survey slovenskega podjetja Modri planet. Projekt je brezpilотно plovilo z dodelano programsko opremo, ki je specializirano za zajem podatkov iz okolja.

Na tokratni konferenci so združili dva sklopa dogodkov - prvi dan je potekala predstavitev projektov dvema mednarodnima paneloma investitorjev v okviru evropskega projekta Pacino znotraj programa IPA, drugi in tretji dan konference pa se projekti investitorjem predstavljajo znotraj projekta Balkan Venture Forum - Coinvest Edition. Oba sklopa povezuje dejstvo, da se mednarodnim investitorjem predstavljajo res izvršni slovenski in tuji projekti, poudarjajo organizatorji.

Letos sodelujejo investitorji in projekti iz 25 držav sveta; v vseh treh dneh bo Novo Gorico obiskalo 72 investitorjev, ki se jim bo skupno predstavilo 70 tehnoloških projektov. Skupno pa v teh dneh Nova Gorica gosti 300 udeležencev, ki ne prihajajo samo iz skupine investitorjev ali projektov, pač pa tudi iz skupine oblikovalcev evropskih finančnih in inovacijskih politik.

GORICA - Naravoslovno združenje Comel

S školjkami in hrošči odpirajo majniški muzej

Lepo, lepo, lepo. To je ocena, ki jo zlahka damo prenovljenim prostorom pred dvema letoma zaprte osnovne šole Serra na goriških Majnicah. Enako velja za vsebino razstave, ki jo bo Zavod za naravoslovne raziskave z Naravoslovnim združenjem Alvisse Comel odprl v soboto ob 11. uri. V pritlično prostorno vežo, tri sobe in konferenčno dvorano so namestili v viseče ali namizne okvirje nekaj sto hroščev najrazličnejših oblik in velikosti ter več kot

tisoč školjk. Svojo sobo ima knjižnica, sicer pa razpolagajo tudi z uradom in potrebno računalniško tehnologijo ter projektorji za prikazovanje slikovnega gradiva. Celotna koristna površina meri 400 kv. metrov. Someščan Alvisse Comel je preminil pred dvema desetletjema, prej pa je bil geolog univerzitetne ravni in ravnatelj kmetijskega zavoda v Gorici. Finančno zapuščino je daroval stroki, imenovano združenje pa jo je namenilo ustanovitvi za-

voda in potrebni opremi.

Na predogled nas je povabil predsednik združenja Giuliano Spangher in nam navdušeno obrazložil - simbolno tudi v slovenščini - vsebino razstave ter celotno pobudo, ki bo obogatila razstavno in muzejsko ponudbo našega mesta. Ob 45-letnici ustanovitve Združenja naravoslovcev Alvisse Comel so uspeli zlestiti na zeleno vejo in z lastnimi sredstvi opremiti sedež na novo ustanovljenega Zavoda za naravoslovne raziskave. Pohištvo so sami sestavili z omarami serijske proizvodnje. Z naložbo so si prislužili desetletno brezplačno uporabo nekdanjih šolskih prostorov, ki so sicer občinska last. Pričakujejo si zanimanje in obiske zlasti študentov in raziskovalcev, saj bo po tej namenski razstavi muzej naravoslovno usmerjen v prikazovanje naravnih okolij Posočja z

Ekspoziti
v obnovljenih
prostorih
nekdanje šole

ZDRUŽENJE A. COMEL

najdbami, posnetki, besedili, zgibankami in didaktičnimi ogledi. To zahteva dolge raziskave in veliko postopnega dela. Zato so se odločili, da za začetek prikažejo nekaj že pripravljenega gradiva. Podpredsednik Rosario Bisesi je v letih nabral ogromno zbirko školjk z vsega sveta - pravo pašo za oči. Član upravnega odbora Fabio Nicoli pa je dal na razpolago zbirko hroščev z vsega sveta in iz naše dežele ter jih je podrobno razvrstil. S svojo zbirko ga

je dopolnil (sicer že pokojni) Auro Siega. Pri nameščanju in oblikovanju razstave je sodelovala Graziella Bressan.

Pobuda je nastala namensko za odprtje novega sedeža, razstavljeno gradivo pa bo na brezplačen ogled do 15. maja naslednjega leta, in sicer vsak torek in petek od 10. do 13. ure ter od 15. do 18. ure. Šole se lahko najavijo na naslov associazionenaturalisti.comel@gmail.com, po telefonu pa na št. 342-8699900. (ar)

GORIŠKA BRDA - Ministrica na obisku

Vilo Vipolže bodo odprli prihodnje leto spomladi

Prenovljeno vilo Vipolže je v torek obiskala slovenska ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar. Prenova objekta bo stala 13 milijonov evrov in predstavlja eno večjih investicij ministrstva v zadnjih letih. Z enajstim milijoni evrov bo obnovo edine renesančne vile v Sloveniji delno financirala Evropska unija iz sklada ERS za regionalni razvoj, preostala dva milijona bo prispevala ministrstvo.

Bizjak Mlakarjeva se je sestala tudi s predstavniki Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Brda, ki bo vilo prevzel v upravljanje. Pogovor je tekel o aktivnostih zaključne faze projekta, nameščanjem opreme in terminu odprtja. »Vila Vipolže bo vrata odprla naslednje leto spomladi kot multikulturalno središče, v katerem bodo glavno nit dogajanja pletle dejavnosti kulture, kongresnega turizma ter izobraževanja,« sporočajo iz zavoda. (km)

Ministrica s spremstvom v Vili Vipolže

GORICA - Včeraj v vojašnici Cascino

Spominjajo se umrlih v mednarodnih misijah

Včerajšnja svečanost v vojašnici

Ob dnevu spomina na umrle v mednarodnih misijah in ob enajsti obletnici pokola v Nasiriji je svečanost potekala včeraj v goriški vojašnici Cascino, kjer ima sedež poveljstvo 13. karabinjerskega regimanta. Ob udeležbi mestnih oblasti so se spomnili vojakov goriškega regimanta Danieleja Ghioneja, Ivana Ghittija in Andree Filippe, ki so 12. novembra 2003 umrli v bombnem atentatu v iraški Nasiriji, ter še Angela Focciaja, umrlega 3. junija 1999 v BiH, in Manueleja Braja, ki je 22. junija 2012 padel v afganistanskem Adraskanu. Kljub časovni oddaljenosti je spomin nanje danes še posebno živ, je bilo poudarjeno pred spomenikom, postavljenim na območju vojašnice. Sledila je maša pri Sv. Ani.

LIKOVNA UMETNOST - Jutri v Čedadu odprtje razstave del Franka Vecchieta Memorabilia

Predmeti kot spomin ali kot ozvezdja na lastnem nebu

ČEDAD - Kulturno društvo Ivan Trinci in Občina Čedad tudi letos prirejata v cerkvi S. Maria dei Battuti v Čedadu razstavo del priznanega slovenskega umetnika. Letos je na vrsti Franko Vecchiet z razstavo Memorabilia, ki jo bodo odprli jutri ob 18. uri. Pri pobudi sodelujejo še Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Inštitut za slovensko kulturo in Beneška galerija.

Čedajska razstava se navezuje na obsežnejšo razstavo, ki je bila letos v muzeju Revoltella v Trstu. Na splošno označuje izraz memorabilia predmete, ki ohranjajo v spominu določen kraj, dogodek ali osebo; v širšem pomenu so to lahko celo zapisi, podobe ali zvoki. So »kot ozvezdja na lastnem nebu«, tako je sam Vecchiet označil izbrana dela (na posnetku NM eno od njih), ki uvajajo v njegov svet vizij, igre in eksperimentiranja. Obsežen sklop je posvečen tisku: nekateri eksponati kažejo na začetek tiskarstva, na izum premičnih kovinskih črk; drugi se nanašajo na sodobno preoblikovano tiskarsko produkcijo, kar je razvidno v »Dnevnikih« in v paradoksalnih »Svinčenih knjigah«. Grafika je osnova Vecchietovega umetniškega oblikovanja. Kompleksni grafični procesi odražajo

zdaj konkretne predmete, vezane na teritorij, kot so na primer izdelki »iz soli«, zdaj abstraktne in simbolične pojme, kot so na primer »Ploščice«. Skrbno hranjeni predmeti se na razstavi spreminjajo v podobe: v njih se gledalcem odpirajo umetnikovi vizualni in čustveni spomini.

Franko Vecchiet ima za seboj številne samostojne razstave v Evropi in Ameriki, sodeloval je tudi na mnogih pomembnih mednarodnih razstavah. Med prejetimi nagradami je treba omeniti nagrado Prešernovega sklada leta 1989 in nagrado na Bienalu v Sarcelsu leta 2009. Leta 2004 je zmagal na mednarodnem natečaju za realizacijo mozaika pred Severno postajo v Gorici.

Razstavo si bo mogoče ogledati do 8. decembra po sledečem urniku: od ponedeljka do petka od 10.30 do 12.30 in od 16. do 18. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 18. ure. Obogatila jo bosta tudi dva spremna dogodka. V nedeljo, 23. novembra, bo vođen ogled razstave z Vecchietom, 3. decembra, ob 20.30, pa bo v okviru gledališke sezone SSG v Beniciji večer šansonov in pesmi Miroslava Košute Zlati prah imaš v očeh. Info: tel. 0432 731386 ali e-mail naslov kdivantrinko@libero.it. (NM)

LAHKA GLASBA V Vidmu danes Franco Battiato

VIDEM - Danes bo Videm gostil še enega predstavnika zlate generacije italijanske glasbe. Le nekaj dni po Baglioniju, ki je nastopil v Trstu, bo v gledališču Teatro Nuovo Giovanni da Udine ob 21. uri stopil na oder Franco Battiato s koncertom v sklopu turnee Joe Patti's Experimental Group, ki je tudi naslov zadnjega dela na Siciliji rojenega pevc. Gre za novo poglavje v dolgi glasbeni poti tega avtorja, pevc, pisatelja in režiserja. Battiato, ki je pred nekaj meseci izdal novo ploščo, se na tej turneji znova vrača k svojim začetnim glasbenim idejam in izvajanju, kjer je bila elektronska eksperimentalna glasba v ospredju. In v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je šlo za pravo glasbeno avantgardo. Battiato se bo danes delil med sintetizatorjem, klavirjem in klaviaturami, ob njem pa se bo elektronskim vragolijam posvetil Pino „Pinaxa“ Pischetola, medtem ko bo za drugim klavirjem sedel Carlo Guaitoli.

Cene vstopnic: gold parter 60,00 €, oštevilčeni parter 55,00 €, prvi balkon 45,00 €, drugi balkon 35,00 €, tretji balkon 25,00 €. (I.F.)

COMUNITÀ MONTANA DEL

Torre, Natisone e Collio

ZBOR ZBIRK: Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom

V projektu smo si zadali nalogo ovrednotiti in promovirati zbirke kulturne dediščine, ki so jih v preteklosti ustvarili domačini in so posebna kulturna dragocenost krajev v Kanalski dolini, Reziji, Nadiških in Terskih dolinah na italijanski in v Gornjesavski dolini, na Tolminskem, Kambreškem, Ligu in v Brdih na slovenski strani. Med njimi je nekaj lokalnih muzejskih zbirk, večinoma pa gre za zbirke, ki jih hranijo zbiralci na svojih domovih. Večina jih je nastala brez kakršnekoli finančne pomoči, le iz zavesti in želje domačinov, da bi pričevanja o krajevni kulturi ohranili pred propadanjem.

V njih so predmeti, fotografije in listine, ki pričajo o gospodarskih dejavnostih, od poljedelstva, živinoreje, gozdnega gospodarstva do prehrane, prometa, obrti in trgovine, o sezonstvu in izseljenstvu, o družbenih odnosih in zgodovinah družin, o šegah družinskega in letnega ciklusa, o vaških praznikih, glasbi, umetnosti, verovanju itd. Skoraj vse zbirke vsebujejo tudi predmete iz 1. in 2. svetovne vojne, saj gre za kraje, ki so bili prizorišče vojnih spopadov. Vsebinska zbirka z redkimi izjemami večinoma ni popisana. Sodelujoči na projektu spoštujemo delo zbiralcev in menimo, da je treba te zbirke strokovno obdelati, ovrednotiti in promovirati ter uveljaviti kot neizkoriščen turistični potencial teh krajev, izbrane objekte pa nameniti za postavitev zbirke in turističnih informacijskih središč (info-točk).

Predmeti, fotografije in listine bodo dokumentirani, fotografirani in skenirani, zbrani bodo podatki o njihovi izdelavi in uporabi, zapisana in videodokumentirana bodo pričevanja o predmetih, zbrano bo pripovedno izročilo o krajih, kjer se zbirke nahajajo. Izbrane pripovedi bodo transkribirane in dialektološko predstavljene. Presneto in na digitalne nosilce preneseno bo arhivsko avdiovizualno gradivo iz Kanalske doline, Rezije, Terskih in Nadiških dolin. Zbirke predmetov bodo tako dopolnjene z arhivskimi dokumentarnimi filmskimi in avdio posnetki.

Zbirke bodo umeščene v širši kulturni in zgodovinski kontekst ter predstavljene v knjižnem vodniku, na zloženkah, plakatih, označevalnih tablah, v strokovnem zborniku in na spletni strani, skupaj z izbranimi posnetki pogovorov s prebivalci in video zgodbami predmetov. Tako bo projekt prispeval k poglobljenemu poznavanju kulturnih značilnosti in jezikovne raznolikosti v obmejnem območju. Sodelovanje pri projektu bo omogočilo boljše medsebojno poznavanje in sodelovanje prebivalcev obmejnih krajev.

Izbrane zbirke v Kanalski dolini, v Reziji, v Nadiških in v Terskih dolinah, v Gornjesavski dolini, na Kobarškem in Kanalskem bodo opremljene kot info-točke in povezane v digitalno informacijsko mrežo. V okviru projekta bo na kopenskem organizirana delavnica, namenjena srečanju zbiralcev, izmenjavi izkušenj med njimi in razpravi o pomenu zbirke za povezanost med kraji in prebivalci. Na strokovnem seminarju na Univerzi v Vidmu bodo sodelavci projekta skupaj s študenti in drugimi strokovnjaki

r a z -

foto: Oddo Lesizza

pravljali o ustnem izročilu, povezanim z zbirkami, in o kulturnem turizmu, predavanja pa bodo objavljena v zborniku. Zaključna konferenca bo rezultate projekta razgrnila tako domačinom kot tudi strokovni in širši javnosti. Projekt bo prispeval k razvoju turističnih potencialov krajev, poznavanju in ohranjanju kulturne dediščine in čezmejnemu povezovanju, pa tudi k poznavanju in ohranjanju jezikovne raznolikosti in kulture slovenske manjšine v Videmski pokrajini ter prebivalcev krajev na slovenski strani, kjer je kulturna dediščina vse manj poznana in narečja usihajo zaradi prevlade medijev in knjižnega jezika.

ZBIRKE

1. Zbirka Kolovrat 1917, Livek
2. Etno-vojna zbirka, Breginj
3. Zbirka Zdravko Marcola, Breginj
4. Zbirka Ivana Šavlija - Posočje 1915-1917, Idrsko
5. Etnološka zbirka družine Sirk, Brda
6. Zbirka Lukčeve hiše, Kambreško
7. Bucikova zbirka, Kojško
8. Zbirka cerkvenih podob, Ročinj
9. Jugova zbirka, Avšje
10. Zbirka Joška Gabrijelčiča, Lig
11. Etnološko-rezbarska zbirka Franca Je-

- rončiča, Melinki
12. Liški pustje, Kanal
13. Zbirka razglednic Kanalskega, Morsko
14. Zbirka rateške noše pri Kajžnk, Rateče
15. Mizarska zbirka pri Jervah, Rateče
16. Zbirka etnografskega muzeja v Bardu, Bardolusevera
17. Zbirka občine Tipana/Taipana
18. Zbirka župnišča Prosnid/Prossenico
19. Črna kuhinja, Prosnid/Prossenico
20. Zbirka pustov, Bijače/Biacis
21. Zbirka v Čarnem Varhu/Montefosca
22. Zbirka Elia Qualizze - Kaluta, Gnjuduca/Gnidovizza
23. Zbirka Mattea Balusa - Mačkina, Gorenji Tarbij/Tribil Superiore
24. Zbirka v Trinku/Trinco
25. Zbirka podob Drek/Drenchia
26. Muzej varha Matajura, Mašere/Masseris
27. Kovačija, Mašere/Masseris
28. Zbirka grabelj, Tarčmun/Tercimonte
29. Zbirka Odda Lesizza, Oborča/Oborza
30. Zbirka Riccarda Ruttarja, Videm/Udine
31. Zbirka Marine Cernetig, Srednje-Špeter/Stregna-S.Pietro al Natisone
32. Zbirka v Beli Peči/Fusine Laghi
33. Zbirka v Ukva/Ugovizza
34. Muzej brusačev, Solbica/Stolvizza
35. Muzej rezijanskih ljudi, Bila/San Giorgio

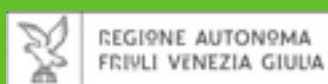

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!
Naložba v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale
Projekt sofinancira Evropski sklad
za regionalni razvoj

zakona št. 26/2007 Določila za zaščito slovenske jezikovne manjšine v deželi Furlaniji Julijski krajini »Projekti za rabo slovenskega jezika v javnih upravah Furlanije Julijske krajine«.

Stran je financirana iz skladov, predvidenih z 8. členom zakona št. 38/2001 in z 19. členom Deželnega

Gorska skupnost Ter, Nediža in Brda
Via Arengo della Slavia, 1
33049 Špeter (UD)
Tel. 0432 727552 - 727629
www.cm-torrenatisonecollio.it
info@cm-tnc.regione.fvg.it

Rekord Nowitzkega

DALLAS - Nemec Dirk Nowitzki je postavil rekord za največ doseženih točk tujega košarkarja v NBA. Igralec iz Würzburga je na tekmi dosegel 23 točk in na lestvici s skupno doseženimi 26.953 točkami prehitel Hakeema Olajuwona (26.946). Nemec je zdaj na devetem mestu. Njegovo moštvo je doma s 106:98 premagalo Sacramento Kings. Slovenski košarkar Beno Udrih (16 točk, tri podaje in skok.) pa je z Memphis Grizzlies gostil moštvo Los Angeles Lakers in vknjižil zmago s 107:102.

Direktorica? Ne, tajnica.

LJUBLJANA - V Leviju se bo ob koncu tedna s slalomoma nadaljeval svetovni pokal v alpskem smučanju. Žensko ekipo bo predstavljala samo Tina Maze. Pred tekmo je 31-letnica spregovorila za Ekipo24 tudi o svoji prihodnosti. Vse možnosti so odprte, najboljša slovenska športnica se ne jezi nad medijskimi špekulacijami in ugibanji, ki jo v prihodnosti slikajo kot poslovno žensko in direktorico. »Sebe si v tem trenutku še ne predstavljam kot direktorico, prej kot Massijevo tajnico,« se je ob tem pošalila.

GORSKO KOLESARSTVO - Primorka Tanja Žakelj že razmišlja o olimpijskih igrah 2016

»Zdaj sem se utrdila«

LJUBLJANA - Gorska kolesarka Tanja Žakelj v sezoni 2014 ni ponovila izjemnega leta 2013, ko je osvojila skupni seštevek svetovnega pokala. A je kljub vsemu dokazala, da sodi v svetovni vrh, tako kot lani v Švici pa je tudi letos v Nemčiji osvojila naslov evropske prvakinja. Njeni rezultati niso ostali neopaženi v Sloveniji, saj je znova postala kolesarka leta, Žakljeva pa je z mislimi že v letu 2015.

Tekmovalka slovenske profesionalne ekipe Unior Tools je leta 2013 prikolesarila do prve slovenske zmage v olimpijskemu krosu, sezono kronala z latoriko za skupni seštevek svetovnega pokala, na EP pa je končala povsem na vrhu. Med številnimi priznanji, ki jih je prejela, je tudi zmaga med ženskami na skupni prireditvi primorskih medijev iz Italije in Slovenije Naš športnik v Sežani.

Sezono pozneje je svetovni pokal končala na tretjem mestu, na EP pa sta z Blažo Klemenčič slavili dvojno zmago. Čeprav se leto 2014 še ni končalo, bo Žakljeva sezono 2015 začela že konec tedna, ko bo na Madeiri nastopila na dirki v enduru.

«Če že moram kam umestiti to tekmo v enduru, jo uvrstim med priprave na naslednjo sezono. Za mano je nekaj dni prostih treningov, nisem imela točnega načrta ali navodil trenerja. Spočila sem si telo, glavo, duha in sem pripravljena na naslednjo sezono, ki jo bom začela v miru, s prijetnim tekmovanjem na Madeiri,» je uvodoma dejala 26-letnica iz Ledin nad Idrijo, ki bo tudi v prihodnje nosila dres Unior Tools Team, trenirala pa pod vodstvom Sama Rauterja.

Letošnja sezona ni bila tako šampionska kot ena prej, vendar je Žakljeva kljub temu dokazala, da sodi v svetovni vrh. «Zelo sem osebnostno zrasla in se utrdila. Pričakovanja v zadnji sezoni po lanski zmagi svetovnem pokalu so bila res visoka, ne samo moja osebna, tudi javnosti. Zdaj sem se utrdila, mislim, da znam iti mimo tega in se osredotočiti na tiste stvari, ki so pomembne, da dosežem vrhunske rezultate,» je na vprašanje, kaj je tisto, kar je odnesla od sezone 2014, odgovorila Žakljeva.

Leto 2015 bo predolimpijsko. Gorski kolesarji točke za olimpijske igre v Rio de Janeiru leta 2016 zbirajo od maja, Slovenke so trenutno na visokem tretjem mestu. Žakljeva in Klemenčičeva sta od 2453 točk prispevali 2283, preostalih 170 jih je dodala Tina Perše. Če bodo do 25. maja 2016 ostale med osmerico, potem bosta v Braziliji slovenske barve branili dve gorski kolesarki, v nasprotnem primeru bo v Braziliji lahko kolesarila le ena.

«V prvi vrsti si želim, da ostaneva z Blažo zdravi in nadaljujema z nizom visokih uvrstitev, kot sva jih imeli v letošnji sezoni. Na ta način si bova z lahkoto priborili še drugo mesto za OI, kar pomeni, da niti ne bo internih kvalifikacij med nama. V miru se bova lahko pripravili na olimpijsko sezono in same olimpijske igre. V naslednji sezoni bodo majhne spre-

26-letna Tanja Žakelj iz Idrije v svetovnem pokalu (desno) letos ni bila tako uspešna kot lani, v nemškem Sankt Wendlu pa je vsekakor ubranila naslov evropske prvakinja (spodaj)

ANSA

membe, ki nam bodo koristile pri pripravi na OI. To so dolgoročni načrti. Osebo se raje prilagajam in oziram na trenutno stanje,» pravi Žakljeva, ki priznava, da se ji največji športni dogodek občasno že prikrade v misli.

Capella ne plačujejo

MOSKVA - Član izvršnega odbora ruske nogometne zveze Sergej Stepasjin je izjavil, da si zveza ne more privoščiti selektorja Fabia Capella. »Dejstvo je, da preprosto nimamo dovolj denarja za plačo. Nismo ponosni na to, da selektorju ne moremo izplačati sredstev, ki smo mu jih dolžni. Ko smo sklepali dogovor, bi morali razmišljati, iz katerih virov ga bomo plačali, a smo se znašli v položaju, ko moramo iskati nove vire,« je za rusko tiskovno agencijo Interfax dejal Stepasjin. Fabio Capello, ki se te dni mudi v Avstriji, kjer ga čaka kvalifikacijska tekma za EP, ne prejema plače že pet mesecev. Kot kaže, bo na ureditev razmer počakal do konca decembra meseca, potem pa se bo pritožil Fifi. Stepasjin sicer pravi, da želi težave rešiti pred sobotno tekmo proti Avstriji. Capello naj bi vse do leta 2018 prejemal 8 milijonov evrov letno, je peti najbolj plačan trener na svetu.

Za dopingirance zapor!

BERLIN - Nemška vlada je predstavila osnutek zakona, ki predvideva do 10 let zaporno kazen za vrhunske športnike, ki jemljejo prepovedane substance, zdravnike in druge posameznike, ki jih dobavljajo.

NOGOMET - Težave Afriške nogometne zveze (CAF)

Ebola ogroža Afriški pokal

Maroko se je odpovedal organizaciji celinskega prvenstva - V nekaj dneh naj bi poiskali novega prireditelja

MARAKEŠ - Potem ko je afriška nogometna zveza (CAF) Maroku odvzela prvenstvo te celine, ki bi moralo biti januarja in februarja 2015, bo novega prireditelja poiskala v nekaj dneh, je včeraj zatrdil predsednik zveze Issa Hayatou in obenem zavrnil govornice, da bodo tekmovalje zaradi grozeče epidemije ebole prestavili. »Počakajte dva ali tri dni. Turnir bomo pripravili med 17. januarjem in 8. februarjem. Vse, kar lahko rečem, je, da neke bo,« je v pogovoru za francosko televizijo dejal Hayatou.

V torek je CAF Maroku odvzel tekmovalje, ker v tej državi do roka, ki so jim ga postavili v krovni celinski zvezi, niso potrdili, da bodo nogometno prvenstvo res izvedli. Maroko je pred tem zaradi nevarnosti širjenja ebole

predlagal, da bi prvenstvo prestavili za eno leto.

»Če bomo zdaj predstavljali tekmovalje, bomo izgubili vso kredibilnost. To bo smrt za afriški nogomet, nihče več nam ne bo zaupal. Ničesar več ne bomo mogli organizirati,« je še dejal Hayatou.

Za zdaj je znano, da so med domačimi kandidati Angola, Gabon in Nigerija, v nekaterih afriških medijih pa so kot močnega kandidata označili skupno kandidaturo Gane in JAR. V skrajnem primeru pa naj bi afriško prvenstvo izvedli celo na kateri od drugih celin, če ne bodo našli primerne kandidata. Takoj so se pojavili namigi o tem, da je pripravljen vskočiti Katar, kar pa so v tej zalivski državi že zanimali. (STA)

Maroko zaradi nevarnosti okužbe z virusom ebolo ne bo organiziral Afriškega pokala

ANSA

ODBOJKA - Ženske EP 2015: Italija tudi proti Sloveniji?

ANTWERPEN - Včeraj so izžrebali skupine ženskega odbojarskega evropskega prvenstva leta 2015 v Belgiji in na Nizozemskem. Italija bo igrala v skupini A z Nizozemsko in Poljsko, četrta reprezentanca pa bo lahko Slovenija. Slovenke se na prvenstvo še niso uvrstile: maja jih čakajo dodatne kvalifikacije, v katerih se bodo pomerile s Francijo. Zmagovalka bo nato uvrščena v skupino A.

V skupini B v Antwerpnu bodo igrale Belgija, Turčija, Madžarska in Azerbajdžan ali Slovaška, v skupini C v Rotterdamu Rusija, Hrvaška, Bolgarija in Ukrajina ali Belorusija, v skupini D pa Srbija, Nemčija, Romunija in Češka.

Prvenstvo bo na sporedu od 25. septembra do 4. oktobra.

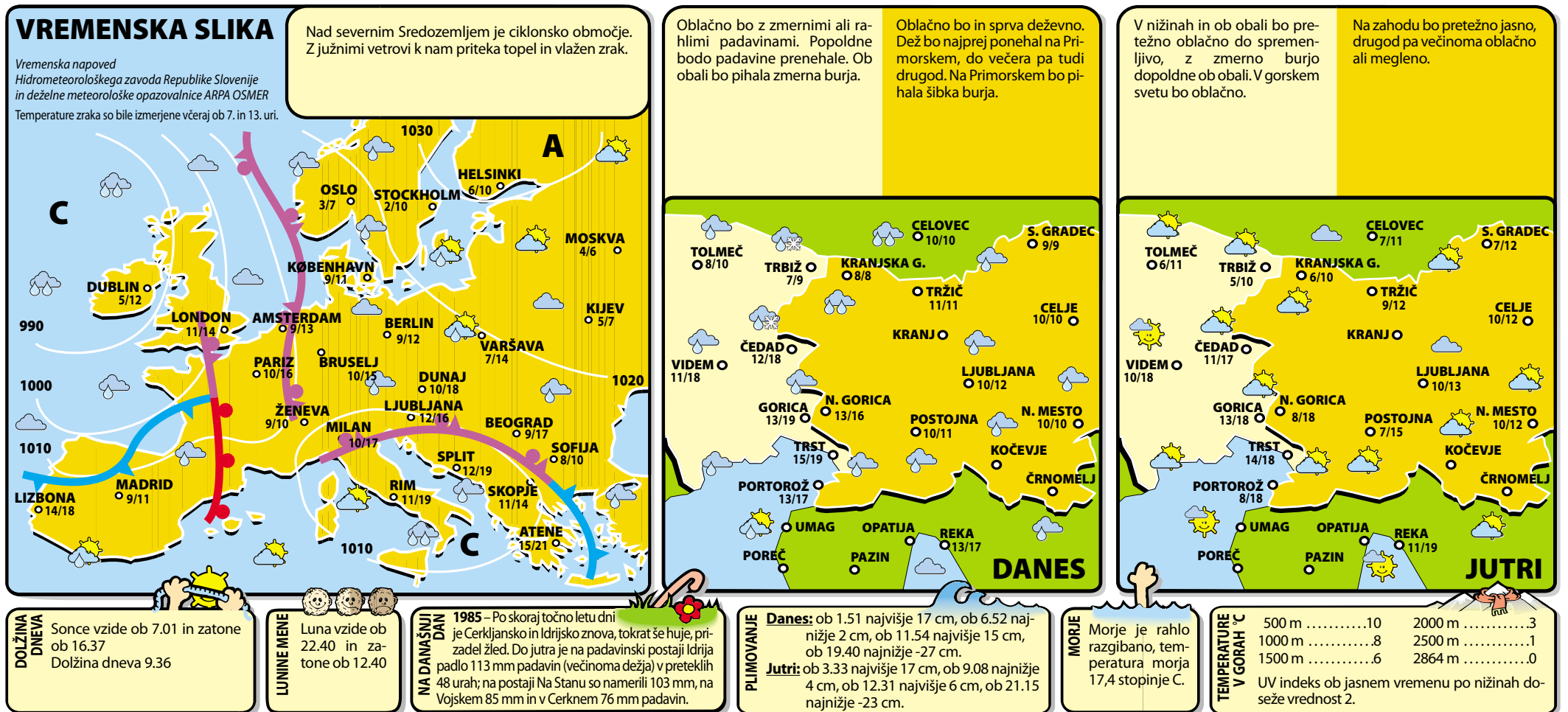
WORLD LEAGUE - V Lozani so določili, da bo finale moške svetovne lige World League bo v Rio De Janeiru med 14. in 19. julijem.

TENIS - Češki teniški igralec Tomaš Berdych je zanesljivo dobil drugi dvoboj na zaključnem turnirju sezone ATP v Londonu. Čeh, šesti nosilec, je brez težav premagal osmopostavljenega tekmeca, zmagovalca odprtega prvenstva ZDA Hrvata Marina Čilića s 6:3, 6:1 in ohranil možnosti za uvrstitev v polfinale. Z zmago proti Čiliću pa je Berdych še v igri za polfinale, a bo moral za to v petek premagati Novaka Đokovića. Hrvat pa zdaj po drugem porazu nima več niti teoretičnih možnosti za napredovanje iz skupine A.

NAGRADA - Prestižna nagrada Candido Cannavò, ki so jo prejeli tudi Sebastian Coe, Stefano Baldini in Jelena Isinbajeva, je letos šel v roki 19-letni Federica Del Buono, ki se je izkazala z odličnim napredkom v teku na 1500 metrov (4.05:32) in 800 m (2.00:38).

ŽENSKI GIRO - Ženski kolesarski Giro, ki se bo začel v Ljubljani, se bo zaključil na koncu zahtevnega vzpona v San Domenico di Varzo.

ŠAH - Norvežan Magnus Carlsen, branilec naslova, in izzivalec Indijec Viswanathan Anand sta opravila tretjino boja za naslov šahovskega svetovnega prvaka. Četrta partija v olimpijskem Sočiju se je končala z remijem, izid je zdaj 2:2. Na šahovskem SP v Sočiju bo na sporedu 12 partij.

Honda accord se poslavlja

Pri Hondi so potrdili, da se z njihovih cenikov prihodnje leto poslavlja Accord, zato bodo zanj v kratkem ponudili primeren popust. Zamenjave ni na vidiku.

Novico je uradno napovedal šef avstralske Honde, Stephen Collins, ki navaja, da bodo Accorda z evropsko specifikacijo v tovarni proizvajali samo še do konca februarja.

Potem je zgodbe konec tako za Avstralijo, Evropo in druge države po svetu. A skrb vzbujajoča informacija je, da naslednika Honda nima.

Kitajci končno proti onesnaženju

Kdor je bil kdaj v Pekingu, ve, kako je onesnaženo ozračje v kitajskih mestih. Kaže pa, da so Kitajci le doumeli, da se kaže v velikih mestih precej bolj boriti z onesnaženim zrakom, zato naj bi že sprejeli prve ukrepe. Iz prometa načrtujejo umik kopice starih avtomobilov.

Za zdaj je znano le, da bodo iz cest umaknili vozila, ki so registrirani pred letom 2005 oziroma tista, ki ne izpolnjujejo potrebnih emisijskih standardov. Lastnikom teh vozil naj bi prepovedali prodajo goriva.

PEUGEOT - Francoski novinec pa prinaša malo novosti

Prenovljeni 508 ponuja kupcem nov dizelski motor s 180 konji

Na pred kratkim zaprtem pariškem salonu so predstavili med drugim tudi nekoliko prenovljen peugeot 508 tako v limuzinski kot v karavanski različici. Sprememb je sicer malo, med oblikovnimi pa naj spomnimo na novo masko, drugačni pa so tudi prednji žarometi, zadnje luči in pokrov prtljažnika, glede na opremo pa so nekaterim različicam dodane kromirane obrobe na zadnjih lučeh in odbojnih steklih pod njimi. Tudi v notranjosti je sprememb bore malo. Pri karavanski različici jih je še manj. Med novosti lahko uvrstimo kamero za vzvratno vožnjo in sistem za nadzor vozil v mrtvem kotu. Peugeot 508 bo poleg običajnih halogenskih luči poslej na voljo le še z LED-lučmi (serijsko pri boljši opremi), ksenonske luči pa ne bodo več v ponudbi. Tudi pri halogenskih bodo dnevne in luči za meglo diode.

Prihaja tudi 508 RXH, ki je opremljen z dvolitrskim BlueHDI-jem s 180 konji in novim samodejnim menjalnikom. V primerjavi s predhodnikom ima več serijske opreme. S prihodom novega modela so se pri Peugeotu odrekli robotiziranemu menjalniku, ki ga bo v celoti zamenjal nov 6-stopenjski samodejni menjalnik tretje generacije. Poleg manjše povprečne porabe in emisij CO2 ga odlikuje QuickShift tehnologija, manj hrupa in vibracij ter povezava s sistemom start&stop.

Ob lansiranju v Evropi bodo na voljo štirje dizelski in dva bencinska motorja. Euro 5 motorje bodo sčasoma zamenjali motorji Euro 6, v letu 2015 pa bodo končali s celotno motorno preno. S prihodom novega modela je odprta tudi možnost nakupa modela RXH brez hibridnega pogona. Osnovni bencinski motor je 1,6-litrski VTI 120 in dizelski 1,6-litrski HDI 115.

Pripravil Ivan Fischer

FERRARI - Koliko je v resnici vredna prestižna italijanska znamka?

Vroča debata pred prodajo delnic

V ZDA so Ferrariju naložili visoko globo, ker podjetje ni predložilo poročil o vpoklicih in nesrečah s smrtnim izidom

Znamka Ferrari v zadnjih mesecih preživlja pravo malo krizo. Odšel je dolgoletni šef Montezemolo, v formuli ena ni želenih rezultatov, prihodnje leto pa bo Marchionne deset odstotkov delnic poslal v prodajo, da bi si pridobil nekaj svežega denarja. Ob tem se je vnela vroča debata med poznavalci in Sergiom Marchionnejem, koliko je pravzaprav vreden Ferrari. Če vprašate prvega moža, je več kot prepričan, da vrednost znaša vsaj 12 milijard evrov, a tega mnenja niso ostali analitiki. Kaže pa, da je realna vrednost znamke tam nekje od 7 do 9 milijard evrov.

Medtem pa je agencija za varnost v pro-

metu Ferrariju naložila 3,5 milijona dolarjev kazni, ker v zadnjih treh letih NHTSA niso predložili poročil o vpoklicih in nesrečah s smrtnim izidom. NHTSA navaja, da od tretjega kvartala leta 2011 do drugega kvartala letošnjega leta od Ferrarija niso dobili potrebnih poročil o obveznih vpoklicih in nesrečah, v katerih so umrli trije vozniki. To poročilo ni obvezno za proizvajalce, ki prodajo manj kot 5.000 vozil. Ker pa je leta 2011 na trg v ZDA vstopil Fiat, so Ferrari uvrstili skupaj z njimi in jim zdaj naložili kar 3,5 milijona kazni. Iz Ferrarija so sporočili, da bodo kazni poravnali, saj bi jim NHTSA lahko prepovedala prodajo v ZDA.

EVROPSKI PARLAMENT - Od 1. novembra

Elektronski sistem ESP obvezen za nova vozila

Elektronski sistem za nadzor stabilnosti vozila ali krajše ESP je dokončno postal del obvezne opreme vseh novih vozil Evropske unije, ki tehtajo manj kot 3.500 kilogramov.

Evropa se je za korak odločila dokaj pozno, saj so Združene države Amerike in Kanada že septembra leta 2011 sprejele, da mora biti elektronski sistem za nadzor stabilnosti vozila vgrajen v vsa nova vozila. Od prvega novembra 2014 naprej pa morajo biti tudi na našem področju vsa nova vozila, ki tehtajo manj kot 3.500 kilogramov, opremljena z varnostnim sistemom ESP. Zavezujoča uredba je bila sicer sprejeta že leta 2009, a je predvidevala, da je ESP del obvezne opreme od novembra 2011 le za vsa nova homologirana vozila v EU, šele z letošnjim novembrom pa je postala obvezna za vsa no-

va osebna in lahka gospodarska vozila.

Bosch, vodilni proizvajalec in glavni dobavitelj sistemov ESP, je z veseljem sprejel to novico. Kot so ocenili pri nemškemu proizvajalcu elektronskih naprav, je ESP od začetka vgrajevanja v letu 1995 rešil okoli 6.000 življenj v 190.000 nesrečah. Podjetje je s sistemom ESP do sedaj opremlilo že preko 100 milijonov vozil.

Trenutno je v Evropi s sistemom ESP opremljenih približno 84 odstotkov vseh novih vozil z maso do 3.500 kilogramov, kar je precej več od svetovnega povprečja, ki dosega 59 odstotkov vozil. V prihodnosti lahko pričakujemo tudi ukrep, ki bo zavezal proizvajalce vozil, da svoja vozila obvezno opremlijo s sistemom za samodejno zaslonno ustavljanje - varnostni sistem, ki ga lahko že zdaj najdemo v številnih novih vozilih.